

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА 21 липня 2004 року

№ 133 (3383)

ФОТОФАКТ

Фото Олександра СІРОГО (Укрінформ).

Учасниці фіналу IV Офіційного міжнародного конкурсу краси «Miss Tourism, Ukraine, Black Sea», який відбудеться завтра в Одесі.

ОФІЦІЙНО

Дунайські ворота у Чорне море відкриють у серпні

Учора в Києві відбулися українсько-румунські консультації, темою яких було відновлення на території України судноплавного каналу Дунай—Чорне море. Румунія виступає проти спорудження цього каналу, мотивуючи це тим, що будівельні роботи у гирлі Дунаю порушать екологічний баланс регіону. Однак українські урядовці наводять інші причини занепокоєння румунів. Нині Румунія володіє трьома судноплавними каналами з Дунаю до Чорного моря, утримуючи в такий спосіб монополію на дунайських воротах у Чорне море. Україна, незважаючи на те, що її територією пролягає найбільш глибоководний рукав Дунаю — Кілійський, судноплавних каналів не має. Отож моряки з таких українських придунайських морських портів, як Рені, Ізмаїл, Кілія та Усть-Дунайськ, змушені виходити в море через Румунію, сплачуючи за прохід мито.

(Закінчення на 2-й стор.).

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Угорського Шевченка оцінять наші експерти

МЗС підтримало пропозиції Української Всесвітньої Координаційної Ради (УВКР) щодо вирішення конфлікту довкола пам'ятника Шевченку в Будапешті. Як повідомляв «ГУ», відкриття погруддя, виконаного угорським скульптором Іштваном Марошічем, було відкладено на вимогу української громади Угорщини. Вона вважає, що скульптурний портрет навіть віддалено не нагадує справжнього Шевченка. Як повідомили в УВКР з посиланням на МЗС України, офіційне відкриття пам'ятника відкладуть до врегулювання питання про відповідність роботи скульптора історичному образу Кобзаря. Таку оцінку має дати спеціальна комісія у складі авторитетних українських художників, скульпторів та архітекторів. Вона ж має висловити свої міркування щодо місця розташування пам'ятника. У разі необхідності з угорською стороною буде проведено переговори щодо створення іншої скульптури або встановлення в Будапешті погруддя, виконаного українським автором. Такі пропозиції МЗС було підтримано адміністрацією Президента України, і щодо їх виконання Посольству України в Угорщині дано відповідне доручення. Про це йдеться в листі за підписом першого заступника Міністра закордонних справ України Володимира Єльченка на ім'я голови УВКР Михайла Гориня.

ТРАГЕДІЇ

Нові жертви вугільного джина

Вибух на шахті «Краснолиманська» забрав життя 25 гірників, 11 пропали безвісти

Жахлива трагедія розігралася на глибині 997 метрів шахти «Краснолиманська», де в понеділок увечері стався вибух. На аварійній дільниці в цей час перебували 48 гірників, 9 з них самостійно вийшли на поверхню. На місце трагедії прибули 54 відділення гірничорятувальників, і невдовзі вдалося відшукати й підняти тіла 25 загиблих шахтарів. Доля ще 11 підземних робітників поки що невідома, **повідомляє наш власний кореспондент з Донецької області Ліна КУЦ.**

На жаль, у гірничорятувальників практично не залишилося надії знайти їх живими: пошуки ускладнені сильною пожежею і великою задимленістю виробок. Отже, за найтрагічнішого результату, кількість загиблих може досягти 36 чоловік. На місці НП працює урядова комісія на чолі з віце-прем'єр-міністром Андрієм Клюєвим.

(Закінчення на 2-й стор.).

СИВАШ ВОЛАЄ ПРО ДОПОМОГУ

Сиваш (Гниле море) — мілководна затока в західній частини Азовського моря, біля берегів Криму і Херсонської області. Від моря відокремлена косою Арабатська стрілка...

Так лаконічно сказано про Сиваш у Географічній енциклопедії України. Насправді не вистачить слів, щоб передати красу цих просторів: солоне повітря, солончаки і мілководдя... Вражає велика кількість птахів — чайок, бакланів, крячків, куликів, дрібних і великих хижаків. Вони займають острови, урвища, кожен клаптик землі і води...

Уже кілька років наукові установи України, за підтримки Wetlands International (міжнародної організації, місія якої — збереження і відновлення водно-болотних угідь на планеті), комплексно вивчають флору і фауну Сиваша, щоб з'ясувати їх екологічний стан.

(Закінчення на 6-й стор.).

На знімку: начальник експедиції, старший науковий співробітник лабораторії іхтіології і загальної гідробіології НДІ біорозмаїтості наземних і водяних екосистем України Мелітопольського держпедуніверситету Віктор Демченко і старший науковий співробітник відділу іхтіології інституту біології південних морів Михайло Чесалін обробляють і фіксують іхтіопроби.

Фото Сергія ГЛАДКЕВИЧА.

ВРОЖАЙ-2004

Олія — не тільки з соняшнику

У приватно-орендному сільгосппідприємстві «Іскра» Олевського району Житомирщини перед початком косовиці ранніх зернових комбайни пройшли обкатку на ріпаку. Директор цього господарства, депутат облради Микола Соколюк задоволений: урожай добрий. Завдяки інвесторам, які вирішили вкласти гроші у вирощування цієї олійної культури, в області її посіяно дві з половиною тисячі гектарів. Керівники аграрного сектору переконані, що це тільки початок і за кілька років треба наростити площі під ярим і озимим ріпаком до 30 тисяч гектарів.

Господарства області взялися за ще одну забуту олійну культуру — льон-кудряш на площі півтори тисячі гектарів, за насіння якого готові платити солідні гроші зарубіжні фірми. Перспективи розширення площ під ріпаком і кудряшем значні: цього року тільки в Бердичівському районі залишилися незасіяними 8 тисяч гектарів родючої землі, **повідомляє наш власний кореспондент Олексій КАВУН.**

Стихія з'їла гречку

Чотири сільськогосподарські райони Хмельниччини постраждали від стихії — знищено урожай на восьми тисячах гектарів землі. За підрахунками фахівців, збитки господарств становлять понад три з половиною мільйони гривень. Так, у сільськогосподарському кооперативі «Червона зірка», що у Волочиському районі, залишилися без гречки, посівів елітної пшениці. Тож господарства, котрі плекали надію на щедрий цьогорічний урожай, вишикувалися у чергу за обіцяною державною підтримкою, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

У НОМЕР

Клуб допоможе малим пацієнтам

Тернопільський «Ротарі-клуб» профінансує сімнадцять складних операцій, яких потребують діти з вадами серця. Оперуватимуть маленьких пацієнтів в обласній дитячій лікарні столичні хірурги, а тернопільські — вчитимуться у своїх колег, щоб надалі самостійно робити такі операції, **повідомляє наш власний кореспондент Любов ЛЕВИЦЬКА.**

«Фокуси» з нерухомістю

Легалізація доходів, одержаних злочинним шляхом (ст. 209 Кримінального кодексу України) — таке ставлять у вину директорові одного з рівненських товариств з обмеженою відповідальністю.

Об'єктом злочину стало майно товариства — колишнє приміщення ательє з пошиття одягу в Рівному загальною площею 214 квадратних метрів, придбане ТОВ у 1996 році за 30 тисяч гривень. Особистий інтерес директора пана К. у цій справі полягав у тому, що він продав нерухомість власній приватній фірмі за 490 гривень. А щоб приховати факт незаконного володіння майном, оформив його продаж де-юре за ціною 5 тисяч гривень своїй сусідці — літній жінці. Після цього пан К., прикриваючись їм'ям довірливої сусідки, реалізовав колишнє приміщення ательє іншому рівнянину за 104 тисячі гривень, які поклав у власну кишеню. Тільки скористатися грішми він не встиг — незаконною оборудкою зацікавилися співробітники відділу по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю УСБУ в Рівненській області, а також податківці, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

На міліціонера напав хуліган

До лікарні швидкої і невідкладної допомоги з ножовим пораненням було доставлено харківського міліціонера, повідомив ЦГЗ УМВС України в Харківській області. На 24-річного оперуповноваженого напав п'яний хуліган з ножем. Міліціонер перебував не на службі, був у цивільному одягу і не мав при собі табельної зброї. Правоохоронці затримали хулігана по гарячих слідах. Нині життю міліціонера нічого не загрожує. За фактом нападу порушено кримінальну справу, **повідомляє наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.**

Новосілля на вулиці Поповича

Ордери на нові квартири співробітникам органів внутрішніх справ Херсонщини вручив міністр Микола Білоконь

76 сімей отримали житло у новобудові на вулиці Поповича. Ошатний цегляний будинок із двох секцій — десяти- та дев'ятиповерхової — має зручне планування, власну бойлерну, впорядковану прилеглу територію.

Двадцять років херсонська міліція не здавала власного житла для своїх співробітників, зазначив, коментуючи подію, начальник УМВС області генерал Сергій Семків. Нині це стало можливо завдяки цілеспрямованій роботі уряду із забезпечення військовослужбовців житлом та розв'язання їхніх соціальних проблем. Наступні новосели невдовзі обживатимуть ще один будинок в обласному центрі, а також у Каховці та Новій Каховці.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

На знімку: ордери на нові квартири вручає міністр МВС Микола Білоконь.

Фото Ігоря АЛЬПЕРТА.

БЛІЦОПИТУВАННЯ — ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Чи користуєтеся ви послугами таксі?

Євген Оленчук, приватний підприємець:
— Так. Це економія часу. А час — це гроші.

Богдан Королів, викладач:
— Лише в екстремальних випадках, коли запізнююсь на поїзд чи автобус.

Валентина Новосельська, пенсіонерка:
— Що ви! На громадський транспорт грошей не вистачає!

Галина Кузик, студентка:
— Боюсь навіть сідати в таксі, бо стільки наслухалася жахливих випадків!

Іван Пліщ, менеджер:
— Поки не маю власного транспорту, мушу користуватися.

Розпитувала Дарина НАЗАРЧУК.

У Тернопільській та Івано-Франківській областях, які постраждали від стихії, залишається відновити 782 житлові будинки

ПОЛІТИКА

Держава фінансує третину мінімальних потреб вищої школи

Інтерв'ю із Станіславом Ніколаєнком, головою Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України

— Лише вчора в «Голосі України» було надруковано вашу статтю, Станіславе Миколайовичу, з проблем вищої освіти, а сьогодні нам стало відомо, що уряд Віктора Януковича підготував вето на Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (у сфері вищої освіти). Як ви прокоментуєте це рішення уряду?

— Я глибоко здивований таким кроком уряду і Президента. Адже держава фінансує лише на третину від мінімальних потреб наші вищі навчальні заклади. У структурі витрат на вищу освіту у всіх розвинених країнах частка плати громадян за навчання не перевищує 30—40 %, а в таких країнах, як ФРН, Франція, Фінляндія, Швеція, держава фінансує більш як 90 % витрат вузів, тобто освіта є безплатною. В Україні все навпаки — у платі за освіту ми випереджаємо навіть Америку, бо в нас 55 % витрат університетів — це студентська плата за навчання. Уряд цілком відмовився від державної турботи про вищу школу. Адже закон, про який іде мова, давав змогу вузам зберегти державні кошти, зменшити фінансовий тиск на студентів, запроваджував пільгове оподаткування університетів. Я переконаний, народні депутати у вересні все одно приймуть цей закон, подолають вето Президента.

— Станіславе Миколайовичу, прокоментуйте рішення Конституційного Суду про визнання неконституційною ст. 39 Закону «Про вищу освіту» стосовно обмеження віку керівників вищих навчальних закладів?

— Наші фахівці вивчають це рішення Конституційного Суду. Перше враження таке: цей вердикт суддів є таким тенденційним, відверто нехтує Конституцію, здоровий глузд, що викликає у громадськості просто шок. Тут доцільність перемогла об'єктивність. В усьому світі керівників вищих навчальних закладів обирають на кілька термінів, встановлюють правила їх обрання. Посилання Конституційного Суду на те, що ст. 39 Закону «Про вищу освіту» суперечить ст. 24 Конституції України, є необгрунтованим. Адже ця стаття каже, що неприпустимі обмеження за ознаками раси, кольору шкіри, релігійних переконань, статі, етнічного та соціального походження, місця проживання тощо. Про вік керівників у ст. 24 Основного Закону не йдеться.

У 2002 р. Верховна Рада обмежила вік кандидата на посаду ректора 65 роками. І це правильно. Які навантаження у ректорів! Яка відповідальність! До речі, про необгрунтованість рішення Конституційного Суду досить чітко сказано і в окремій думці судді В. Шаповала. Постає запитання: чому судді не домагаються скасування положень про те, що кандидат у ректори повинен бути професором чи мати 10 років стажу у вищій школі? Нехай вузами керують люди із середньою освітою чи випускники ПТУ?

Характерно, що серед рецензентів, які робили правові висновки, були тільки представники вузів, котрі очолюють керівники, яким або вже за 65 років, або майже 65.

Переважна більшість народних депутатів, членів Комітету з питань науки і освіти, вважає, що обмеження віку, яке було чинне більш як рік, корисне для держави, вузів, для самих ректорів. Адже ці мудрі, поважні люди працюють з молоддю, витрачають колосальну енергію, тому ми вважаємо, що працювати ректором до 70 років — то достатній термін.

Гадаю, ми з керівниками вузів, Міносвіти, громадськістю продумаємо, як все-таки зробити, щоб зберегти кращих керівників вузів, але і поставити перестороту тим, хто не хоче і не може працювати, як демократизувати діяльність вищої освіти, внесемо необхідні зміни до Закону «Про вищу освіту».

Нові жертви вугільного джина

(Початок на 1-й стор.).

Туди прибули також Міністр МНС Григорій Рева та Міністр праці і соціальної політики Михайло Папієв. Комісія визначила, що попередня причина аварії — вибух метану.

На час виникнення пожежі в лаві відбувалася перезмінка ланок. Тіла 18 шахтарів прибулі за тривогою рятувальники знайшли в конвеєрному штреку, а сімох — безпосередньо в південній лаві. Із 12 врятованих гірників стан 11 задовільний, їх відпустили додому. Госпіталізовано лише одного шахтаря, **повідомили в Центральному штабі державної воєнізованої гірничорятувальної служби.**

За словами начальника штабу Державної воєнізованої гірничорятувальної служби Сергія Смолянова, температура повітря в шахті становить 50 градусів за Цельсієм, виробки задимлені, вибухом зруйновано перемички, порушено провітрювання гірських виробок дільниці. Коли верстався номер, стало відомо, що технічна рада прийняла рішення затопити аварійну дільницю, — всі надії знайти зниклих безвісти гірників утрачено.

Скорботна статистика

Останніми роками на шахті «Краснолиманська» трапилося кілька аварій, зазначає РІА «Новости». Так, 2 грудня 2002 року на горизонті 880 метрів унаслідок газодинамічного викиду сталося обвалення породи. Під завалом опинилися два гірники, одного з них удалося врятувати.

2 січня 2003 року на глибині 860 метрів під час проведення монтажних робіт сталося обвалення породи, під завалом опинився один гірник. Добу по тому гірничорятувальники підняли його тіло на поверхню.

8 березня 2003 року під час проведення робіт на горизонті 540 метрів під завалом опинилися сім гірників, чотирьох удалося врятувати.

За даними Державного комітету України з нагляду за охороною праці, за шість місяців 2004 року на шахтах України різного роду травм зазнали близько п'яти тисяч гірників, 78 із них загинули.

За даними Держнаглядохоронпраці, видобуток вугілля на шахтах здійснюється у вкрай складних гірничо-геологічних і температурних умовах. Середня глибина розробки вугілля вже наблизилася до кілометрової позначки, до того ж переважна більшість шахт працює без реконструкції майже чверть століття.

За останні 12 років у вугільній галузі України сталося більш як 20 великих аварій, у результаті яких загинуло майже 600 шахтарів.

Попередня велика аварія була 7 липня 2002 року. Тоді внаслідок вибуху метаноповітряної суміші і пожежі на шахті «Україна» АТ «Селідовевугілля» у Донецькій області загинули 35 чоловік.

Найбільша за всю історію незалежної України аварія сталася в березні 2000 року на шахті ім. Баракова в Луганській області. У результаті вибуху метану і вугільного пилу там загинуло 80 гірників.

СНІД загрожує національній безпеці

В Україні спостерігають найвищий рівень розповсюдження ВІЛ-інфекцій серед країн СНД (1 відсоток дорослого населення на 400 тис. осіб). Такі дані Всесвітньої організації охорони здоров'я оприлюднила на вчорашній прес-конференції голова тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради з проблем ВІЛ-інфекцій/СНІДу, туберкульозу та наркоманії, народний депутат, співголова фракції «Регіони України» Раїса Богатирьова.

Станом на перше червня цього року було зареєстровано 67 тис. 187 ВІЛ-інфікованих (зокрема, 7078 дітей). СНІД, за інформацією народного депутата, діагностовано у 7242 осіб, з яких з життя пішли 4281. Проте, за неофіційними даними, в Україні може налічуватися 400—600 ВІЛ-інфікованих. Викликає стурбованість, наголосила Раїса Богатирьова, поширення туберкульозу (торік виявлено 37 тис. хворих) і наркоманії (70 відсотків від загальної кількості ВІЛ-інфікованих становлять наркомани). Отже, нині, переконана голова комісії, треба негайно скоординувати зусилля народних депутатів, урядовців та громадськості і розробляти державні програми, спрямовані на протидію розповсюдженню негативних тенденцій, які загрожують національній безпеці України і можуть спричинити важкі соціально-економічні та демографічні наслідки.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

ВИБОРИ-2004

Ще один претендент на булаву

Когорта претендентів на президентську булаву поповнилася ще одним самовисуванцем: як повідомили в прес-службі ЦВК, документи на реєстрацію кандидатом у Президенти України подав лідер громадської організації «Братство», президент Інституту проблем регіональної політики і сучасної політології **Дмитро КОРЧИНСЬКИЙ.** Причому в досить оригінальний спосіб — прибувши до Центрвиборчому на... бронетранспортері. На площі перед ЦВК стояв і другий БТР, котрий, як і перший, за словами Д. Корчинського, було орендовано на кіностудії ім. О. Довженка.

Повідомлення

Центральна виборча комісія повідомляє про відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України Ющенка Віктора Андрійовича.

Реквізити накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України Ющенка Віктора Андрійовича:

Отримувач: виборчий фонд кандидата на пост Президента України Ющенка Віктора Андрійовича.

Код отримувача: 1977707591.

Банк отримувача: АППБ «Аваль» у м. Києві.

Код банку отримувача: 300335.

Рахунок отримувача: № 264311.

САМОВРЯДУВАННЯ

На ентузіазмі далеко не заїдеш

«Яснозір'я — село велике. Від межі до межі — одинадцять кілометрів. Мешканців — майже чотири тисячі осіб. З них — 700 дітей», — представила «візитівку» сільської громади голова Лідія Поповиченко. Село повністю газифіковане. Є тут дільнична амбулаторія із стаціонаром на 15 ліжок, будинок культури, школа, дитячий садок. Зберігають яснозірці й сільський музей, який цієї весни причепурили «головиха» з ентузіастами. Гуртом обгородили і впорядкували сільські кладовища.

Найбільша проблема для мешканців Яснозір'я — безробіття. Колись потужний місцевий колгосп-мільйонер, а тепер СТОВ-«середняк», не може забезпечити всіх сільчан ні роботою, ні добрим заробітком. У центрі зайнятості стоїть на обліку понад сто осіб. Насправді безробітних набагато більше. Поки що виручає підсобне господарство. Добре, що за три десятки кілометрів черкаські базари. І яснозірці з раннього ранку вирушають туди хто з молоком чи сметаною, а хто з городиною. Молодь шукає кращого життя за кордоном. Старі люди, котрі залишилися без опіки, — то також турбота сільської ради.

— У селі всього п'ять дрібних підприємців, — вела далі Лідія Іванівна. — Є один фермер. Землю йому виділили на піску, тож в інших нема охоти добиватися господарювати самостійно...

І ще одна ахіллесова п'ята Яснозір'я — відсутність комунальної служби. При сільраді немає ні свого трактора, машини чи бульдозера. Хоч у деяких сільських дворах цієї техніки не бракує. Створити б приватне обслуговуюче господарство — тоді не боліла б у сільрадівців голова за чистоту вулиць та громадських місць. Однак це буде згодом, — упевнена Лідія Поповиченко.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: сільський голова Яснозір'я Лідія Поповиченко.

Фото автора.

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

Біля Печерського районного суду Києва представники Всеукраїнського молодіжного об'єднання «Молодь — надія України» та інших об'єднань громадян провели акцію «Захистимо спадок Георгія Гонгадзе — «Українську правду» від влади».

Спочатку стежили, тепер з'ясовують, чому

Протягом місяця Міністерство внутрішніх справ за дорученням Генпрокуратури перевірятиме, чи справді за Георгієм Гонгадзе велося зовнішнє спостереження. Про це йдеться на офіційному сайті МВС. Для цього створено спеціальну групу, яку очолив заступник міністра внутрішніх справ Станіслав Нікітенко.

До міністерства надійшло 80 інформацій стосовно вбивства Георгія Гонгадзе, кожну з яких свого часу було ретельно перевірено. Також перевірено більш як півтори тисячі публікацій у друкованих ЗМІ та мережі Інтернет, де порушувалися проблеми розкриття цього злочину.

Слідством уже встановлено 23 особи, які зустрічалися і спілкувалися з Георгієм Гонгадзе напередодні його зникнення, повідомив на брифінгу перший заступник міністра внутрішніх справ Михайло Корнієнко. Однак, наголосив він, останнім часом ця справа має вочевидь політичне забарвлення і не можна говорити про причетність посадових осіб до вбивства журналіста.

СПОРТ

Нагорода тренеру

Указом Президента України за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняного футболу, підготовку молодих футболістів, підвищення міжнародного спортивного престижу України та у зв'язку із 110-річчям українського футболу орденом «За заслуги» III ступеня нагороджено Віктора Прокопенка, заслуженого тренера України і Росії, спортивного директора ФК «Шахтар».

Лише результати

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 1-й тур. «Зоря» (Луганськ) — «Спартак-Горобина» (Суми). 1:0. «Шахтар-2» (Донецьк) — «Поділля» (Хмельницький). 2:2. «Газовик-Скала» (Стрий) — ФК «Миколаїв». 1:1. «Динамо-ІгроСервіс» (Сімферополь) — «Полісся» (Житомир). 2:1. «Сталь» (Дніпродзержинськ) — «Нафком» (Бровари). 4:3. «Арсенал» (Харків) — «Спартак» (Івано-Франківськ). 2:1. «Нафтовик» (Охтирка) — «Сталь» (Алчевськ). 0:0. ЦСКА (Київ) — «Карпати» (Львів). 1:0.

Кияни посилюються

Баскетбол. Неподавно з російського клубу «УНІКС» (Казань) до БК «Київ» перейшов нападник національної збірної України Микола Хряпа. А оце днями ще й оборонець казанської команди, американець Ламарр Грір поповнив столичний клуб. До речі, завершив кар'єру гравця 32-річний Денис Журавльов, котрий відтепер працюватиме асистентом тренера БК «Київ».

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення В. Коцемира головою Хмельницької обласної державної адміністрації

Призначити КОЦЕМИРА Віктора Францовича головою Хмельницької обласної державної адміністрації.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 12 липня 2004 року.
№ 782/2004.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення М. Цимбалюка головою Тернопільської обласної державної адміністрації

Призначити ЦИМБАЛЮКА Михайла Михайловича головою Тернопільської обласної державної адміністрації.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 17 липня 2004 року.
№ 816/2004.

Дунайські ворота у Чорне море відкриють у серпні

(Початок на 1-й стор.).

Напередодні консультацій заступник міністра закордонних справ України Олександр Моцик на засіданні прес-клубу заявив: «Нині для того, щоб українське тоннажне судно з порту Вилкове потрапило у Чорне море, воно має близько ста кілометрів підніматися вверх Дунаєм. Потім ще близько ста двадцяти кілометрів йти румунською частиною Дунаю і тільки тоді вийти у Чорне море». Таку ситуацію Олександр Моцик слушно назвав «нелогічною».

А стосовно екологічного балансу в Дунайському заповіднику, то урядовці твердять, що на державному рівні було проведено екологічну експертизу, за результатами якої гирло Бистре було обране для відновлення глибоководного суднохідного ходу. «Ми турбуємося про те, щоб під час відновлення каналу не було завдано шкоди довкіллю», — зазначив пан Моцик.

Присутній на засіданні прес-клубу заступник міністра транспорту України Валентин Касапчук зазначив, що перший етап робіт з відновлення суднохідного ходу Дунай — Чорне море заплановано завершити до Дня незалежності.

Тетяна ПАСОВА.

«Зміна» стала

У вестибюлі одного з корпусів дитячого оздоровчого центру «Зміна» стоїть столик під скатертиною з решетом бубликів на ньому, чашками для чаю, а в скляному посуді солодкий напій.

Весь цей «гастроном» прикриває рушничок з узорами, стилізованими під вишивку.

Подумалося, що це якийсь обов'язковий атрибут інтер'єру і уваги на це ніхто не звернув. Але коли в іншому корпусі побачили те саме, а до «гастроному» підбігли кілька школяриків, набрали з решета бубликів та почали їх зі смаком уплітати, пан Михайло пояснив:

— Хоч би як дітей годували, а в «Зміні» їжу подають п'ять разів на день, батькам, а особливо бабусям, здається, що все одно мало. Навідуючись, привозять гостинці. Найперший гостинець — бублики. Щоб цього не було, щоб діти нишком не гризли бублики, завели свій порядок: хто бажає бубликів, у нас вони цілодобово. Та ще й з чаєм. Пригощайтеся. Бублики від пуза, — засміявся пан Михайло.

— Тепер можна усміхатися, — каже начальник головного управління у справах сім'ї та молоді Київської міськдержадміністрації, депутат Київради Олександр Кулик. — А був час, коли «Зміна» могла розділити сумну долю понад 100 «померлих» дитячих оздоровниць навколо Києва.

Свого часу це був піонерський табір головного управління торгівлі Київського міськвиконкому. Майже 20 гектарів у райському куточку бородянських лісів поблизу Клавдієвого, на які накинули оком багато київських ділків.

«Зміну» врятувала від розграбування самопожертва Михайла Якимчука і колективу, який він очолює. Сиділи без зарплати, випікали і продавали пиріжки, в озері, що поруч, для виживання ловили рибу. Чого тільки не робили, щоб вистояти. Справжній порятунок прийшов від Київради, коли розпорядженням міського голови Олександра Омельченка «Зміну» було взято під опіку київської громади та передано у підпорядкування головного управління у справах сім'ї та молоді КМДА.

Ми випереджаємо навіть Америку, бо в нас 55 відсотків витрат університетів — це студентська плата за навчання

Мода від залізниці

Завдання міністра транспорту з оновлення форменого одягу залізничників було коротке: щоб не гірше, як у стюардес. А вийшло краще. Принаймні так вважають ось ці щасливчики, які одягли експериментальні новинки. Дизайнерам дозволили дати волю фантазії, адже навіть у рамках усталених вимог до ділового вбрання можна поекспериментувати і в кольорі, і в покрої, і в композиції. Та й чи не настав час відмовитися від традиційного синього кольору? І бордовий, і зелений також пасують жінкам, а пасажирам створюють настрій: дорога — це свято, яке завжди з нами...

Не випадково на виставці-конкурсі експериментальних моделей форменого одягу залізничників, інвентарю та постільної білизни, що відбулася в Києві, перше місце здобула Львівська залізниця.

Оксана ГАЛИЧ.

На знімку: форменний одяг також може бути модний і вишуканий.

Фото Ігоря ПАРАЩАКА.

РАКУРС

Близнюків назвали Моріс і Тореза

15 липня 1964 року в родині Олексія і Валентини Львівних народилися близнюки — хлопчик і дівчинка. Цього ж дня місто Чистякове Донецької області було перейменовано на Торез — на честь Моріса Тореза, керівника Комуністичної партії Франції, який також був пов'язаний із вугільною промисловістю. Тож урочисту реєстрацію перших громадян перейменованого міста було проведено в будинку культури. Гірник шахтоуправління № 2-43 і поштарка вирішили назвати дітей Морісом і Торезою. Як писала місцева газета «Горняк», разом зі свідоцтвами про народження дітям вручили яскраві проспекти з напутніми словами: «Дорогий Морісе, пам'ятай, що ти народився в місті Торезі...»

— Ми вирішили розшукати цю сім'ю і дізнатися, як склалася доля близнюків, — розповів завідувач відділу культури Торезького міськвиконкому Володимир Бондар. — З'ясувалося, що за шість років після народження дітей родина залишила місто. Тепер Тореза — мешканка Тельманівського району, а Моріс живе в Донецьку. В них свої сім'ї, підростають діти.

Приїзд близнюків — ровесників перейменування міста — став одним зі зворушливих моментів урочистостей із нагоди ювілею. Адже в рідному краї брат і сестра не були понад 30 років.

Ліна КУЩ.

ВІСТІ З ПОЛТАВЩИНИ

Свої двадцяті жнива в сільгосппідприємстві «Радянське» Кобеляцького району, що на Полтавщині, розпочав комбайнер Олексій Ярош (на знімку — ліворуч) **разом з помічником Миколою Онопрієнком.**

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Борги роздадуть до зими

Таке рішення прийнято на сесії облради. Йдеться про погашення заборгованості в заробітній платі. Нині сума боргу становить 22,3 млн. грн., що порівняно з відповідним періодом минулого року менше майже на половину. Найбільші борги — по селах: 44% загальної суми. Ситуація у сфері оплати праці залишається складною: в 14 районах області з початку року зросла заборгованість. Крім того, є ще 20 млн. грн. боргу за підприємствами, що перебувають у процедурі банкрутства. Його повернення досить проблематичне. І хоч до керівників підприємств-боржників застосовують різні засоби впливу, фінансово-економічне становище не дає повністю повернути людям кревні.

Шанс на одужання

Учасники Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання радіохіміотерапії в онкології», що відбулася на базі Української медичної стоматологічної академії, обмінялися досвідом і ознайомились з новими методами лікування онкохворих. Як зазначив головний лікар обласного онкологічного диспансеру Володимир Лукашенко, застосування нових методів лікування дає шанс на повне або часткове одужання. Якщо раніше онкодиспансери складалися лише з двох відділень — хірургії та радіології, то нині в Україні, як і за кордоном, хірургічне втручання поєднується з радіо- й хіміотерапією. Новий підхід у 30 разів зменшує смертність серед хворих на рак. Теза про те, що онкологічного хворого повинні лікувати три спеціалісти: радіолог, онколог і хірург, — стає незаперечною.

«Калинка» — Шеплер: фройндшафт!

Дошкільний навчальний заклад «Калинка», що в Степному Полтавського району, більше десяти років підтримує дружні зв'язки з дитячим садочком імені Луїзи Шеплер міста Людвігшафен (Німеччина). Вихователі обмінюються досвідом, а малята із задоволенням надсилають одне одному свої малюнки, аплікації та сувеніри. Таке заочне спілкування допомогло полтавським педагогам дещо змінити принципи виховання дітей: девізом працівників «Калинки» став вислів «Усі діти — найкращі!». Колектив дитсадка вважає, що в центрі уваги педагога мають бути інтереси і здібності кожної окремої дитини.

Незавидна популярність

Кількість пацієнтів колишнього полтавського медвитверезника стабільно збільшується. Якщо в 2002 році «швидка допомога» доставила в кризове наркологічне відділення обласного наркодиспансеру 993 громадянина, то в 2003-му — 1042, а за півроку нинішнього — понад 500. Зростання відбувається за рахунок «бомжів», проте потрапляють сюди клієнти і з більш-менш нормального соціального середовища.

Місто візьмуть у розв'язку

Біля житлового масиву Левада в Полтаві відновлено розпочате десять років тому, але призупинене через брак коштів будівництво автомобільної розв'язки на трасі Київ—Харків. Для цього вже виділено 2 мільйони гривень при потребі 30. Розв'язка стане складовою кільцевої об'їзної дороги навколо обласного центру і значно зменшить потік транзитного транспорту через місто — отож поліпшить його екологічний стан, сприятиме безпеці руху.

Григорій ГРИНЬ.

КОНФЛІКТ

У суд — по прожитковий мінімум

Ветеран праці з містечка Сміла Анатолій Лясота пред'явив районному відділенню Пенсійного фонду України досудову претензію. Скаржник вимагає від цієї державної установи виконати 46 статтю Конституції країни і зрівняти його пенсію з установленим на 2004 рік прожитковим рівнем. Зараз пенсія Анатолія Лясоти, який понад 30 років пропрацював землевпорядником, зокрема, створював і очолював районне управління земельних ресурсів, становить 177 гривень 96 копійок. Різниця між нарахованою ветеранові пенсією і мінімальним прожитковим рівнем, встановленим законом держави, становить 106 гривень 69 копійок. Якщо позивачеві вдасться переконати місцеву Феміду і йому виплатять належну суму за шість місяців — це стане прецедентом і прикладом для інших пенсіонерів, котрі отримують пенсію значно нижчу за встановлену мінімальну прожиткову «планку».

До слова, торік, у результаті проведення так званої пенсійної реформи, Анатолій Лясота як учасник війни одержав добавку до пенсії у розмірі 9 гривень 96 копійок.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

ФОТОФАКТ

У Нижньому Селищі, що в Хустському районі Закарпаття, відбувся фестиваль «Селиська співанка». Складовими нинішнього свята, що проходить кожні два роки, стали виступи творчих колективів, спортивні розваги і різноманітні конкурси.

На знімку: на фестивалі виступає фольклорний музичний колектив «Гудаки» («Музики»).

Фото Сергія ГУДАКА (Укрінформ).

СИТУАЦІЯ

Школяр шантажував депутата

Терористом виявився дев'ятикласник однієї з хмельницьких шкіл. Хлопець активно цікавився політикою, тож помітив розбіжності між програмою депутата та реаліями життя. Тому вирішив написати йому свого обурливого листа. При цьому додав ще й кілька фраз про загрозу фізичної розправи, якщо обранець не виконає свої обіцянки, а автору листа не виплатить серйозну грошову компенсацію. Лист викликав певне збентеження навіть співробітників СБУ: важко було повірити, що все зроблено руками дитини. На перший раз співробітники служби безпеки обмежились лише виховною бесідою з анонімником.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Хто підпалював маршрутки

Невдовзі буде повідомлено про розкриття резонансного злочину — терористичних актів у вінницьких маршрутках. Про це заявив на прес-конференції для журналістів начальник УМВС у Вінницькій області полковник міліції Валерій Літвін. За словами головного міліціонера області, підозрюваного затримано, нині він дає показання. Крім того, вдалося вийти на злочинну групу, яка контролювала маршрутний бізнес. А найголовніше — встановити замовника злочину.

Нагадаємо, навесні минулого року у Вінниці протягом двох тижнів було підпалено дві маршрутки. Тоді один пасажир загинув, а більше десяти отримали важкі опіки.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

королівством. Дитячим

— Тепер протягом літа тут оздоровлюється 1000 — 1100 дітей, — продовжує Олександр Кулик. —Малозабезпечені сім'ї одержують пільгові путівки, а школярі з багатодітних родин відпочивають безплатно. А загалом нинішнього літа на оздоровлення київських дітей з міського та районних бюджетів виділено 24 млн. 145 тис. грн., що на мільйон більше, ніж торік. Організованим відпочинком буде охоплено 150 тисяч дітей. Це більш ніж 50 відсотків учнів міста —у Києві налічується 288 тисяч дітей шкільного віку. Центр соціального розвитку підлітків і молоді «Зміна» чекає також неабияка перспектива. В управлінні планують перевести центр на цілорічне функціонування із санаторно-лікувальним ухилом. Для цього добиватимуться, щоб у бюджеті міста 2005 року були передбачені необхідні кошти.

А щодо бубликів, то це лише маленький штрих виховної роботи відомого педагога Михайла Якимчука. Тут є чому повчитися, що запозичити. Батьки, діти яких відпочивали в «Артеку», на Кубі, одностайно запевняють: кращого фізичного і морального оздоровлення їхні чада не знали. Самі ж вихованці називають свою маленьку країну високим стилем «Королівство «Зміна». Але щоб переконатися, як живеться у «королівстві», краще самому тут побувати, побачити і відчути, ніж сто разів почути.

Анатолій КАРАСЬ.

На знімках: в «Королівстві «Зміна» відпочивають і веселяться по-королівськи; «Бублики від пуза», — каже директор «Зміни» Михайло Якимчук.

Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО.

РЕПЛІКА

Період обіцянок продовжено на чотири роки

Конгрес Федерації футболу переобрав президента ФФУ. Серед аргументів на користь нового-старого поводиря лунало визнання безперечних здобутків українського футболу протягом попередніх чотирьох років.

Це треба мати неабиякий талант, щоб розгледіти оті здобутки. Можливо, я помиляюсь, і наша збірна вже на вершині європейського рейтингу? Добре, не на вершині, хоча б пробилася до фінальної частини континентальної першості?

А де наш клубний футбол? Гучні перемоги один над одним у внутрішніх баталіях нагадують вовтузіння початківців. Що вже говорити про той факт, коли у протистоянні двох провідних команд в одній з них на полі було аж два українці.

Якщо послухати фантазії на тему «посилення ролі уроку футболу у школі», то складається враження, що у керівництва ФФУ відсутні нові ідеї виведення спорту № 1 з глибокої кризи.

Протягом попередніх чотирьох років ми чули й про розвиток дитячо-юнацького футболу, і про вдосконалення інфраструктури клубів, і про боротьбу за якість арбітражу, і про всіляке сприяння національній збірній.

Усе це нам обіцяно й на наступні чотири роки.

Очевидно, плани так вразили учасників конгресу своєю величчю, що вибори президента пройшли безальтернативно.

Подейкують, зібрання функціонерів від футболу закінчилося непоганим концертом і фуршетом.

Сумно, панове. Очевидно, найближчим часом пишатися на цій спортивній ниві нам буде нічим.

Анатолій ФЕДОРІВ.

СУСПІЛЬСТВО

Петро ОЛІЙНИК: «Політика — моя спокута»

ХТО Є ХТО

Ім'я народного депутата України по 125-му виборчому округу на Львівщині Петра Олійника останнім часом асоціюється з мітингами, протестами, блокуванням парламентської трибуни, скандалом довкола виборів у Мукачевому. В допарламентському минулому він — міський голова Червонограда, бізнесмен, гірничий інженер-економіст за освітою. У парламенті — член фракції «Наша Україна» і паливно-енергетичного комітету Верховної Ради.

— Хто ви — борець чи творець?

— Мабуть, більше творець. Судіть самі: з 29 років працював на керівних посадах в об'єднанні «Укрзахідвугілля», з 33 — заступником міського голови Червонограда з економічних питань. Однак у 1992-му кинув політику й пішов у бізнес. Тоді здавалося, що основну мету українського народу — здобуття незалежності — виконано, і політики зробили свою справу. Але помилявся. Після страшної трагедії, яка сталася в Червонограді з дітьми під час перегляду в кінотеатрі фільму «Армагеддон», я сказав для себе: треба змінювати щось самому. І дав згоду балотуватися на посаду міського голови.

— А що потім привело в парламент?

— У 2001-му мені запропонували стати головою Львівської обласної держадміністрації. Але коли я проходив узгодження через високі кабінети, то побачив таке: держава має величезний потенціал для прориву в економіці, але він використовується лише на декілька відсотків. Головна криза -це криза влади, її корумпованість, світогляд, який ніяк не відповідає критеріям європейської держави. Я збагнув, що потрібна глибока зміна системи влади та політичної еліти, і знов повернувся в політику в команді Віктора Ющенка.

— Складається враження, що нині ви зосередилися лише на роботі у виборчому штабі В. Ющенка та президентських виборах, а не на парламентській роботі.

— Визнаю, що моя активність у сесійній залі недостатня і мій потенціал не зреалізовано до кінця. Але вношу багато законодавчих пропозицій, особливо щодо розвитку ПЕК, багато з них потім впроваджуються. Втім, наша головна проблема не у відсутності законів, а в тому, що вони не виконуються. Приміром, у 2003 році я запропонував на конкурсній основі надавати кредити на створення нових робочих місць. Цю норму було записано в держбюджеті—2003. Однак виконано не було. Нині я дійсно левову частку свого часу використовую як керівник політради «Нашої України» у Львівській області. Основна наша мета — заміна політичної еліти, прихід дійсно українського президента до влади, глибока політична реформа (а не перенесення влади з одного кабінету в інший), реальна демократизація держави.

— Чи існує нині конфлікт між заходом і сходом України?

— Потрібно з однаковими стандартами підходити і до сходу, і до заходу України. Бо сьогодні існує лише один конфлікт: між нинішньою державною владою та українським народом. Влада це розуміє, тому, використовуючи ЗМІ, переводить цей конфлікт в іншу площину — у конфлікт між греко-католиками і православними, між українцями та росіянами, між сходом і заходом. Однак ніякого кофлікту між Західною та Східною Україною насправді нема. Більшість галичан, у тому числі й мої батьки, завжди казали не «Східна Україна», а «Велика Україна». Коли я працював міським головою, то на Покрову йшов в одній колоні з ветеранами УПА, а на День Перемоги -з ветеранами Великої Вітчизняної. Сьогодні вже ніхто ні з ким не воює, і нас повинна об'єднати національна програма зростання рівня життя. Треба шукати об'єднання всіх частин України і розпочати об'єднавчий процес політичних сил.

— Вам пропонували перейти в іншу фракцію, хабарі?

— Так.

— Можете сказати, скільки і хто?

— Півмільйона. Це були досить відомі люди. Пропонували гроші й посади у виконавчій владі.

— Нині маєте якийсь бізнес?

— Усе продано, задекларовано і всі податки сплачено. Крім депутатської зарплати, ще отримую банківські відсотки з результату моєї попередньої трудової діяльності. Деколи читаю лекції. Залишалося одне підприємство, де засновником моя дружина, але його вже фактично доведено до банкрутства. Я завжди себе позиціював із Народним Рухом України, фінансово допомагав цій політичній партії з початку 90-х років, а тому мав великий тиск з боку податкової адміністрації.

— Не хотіли б повернутися у бізнес?

— Мені дуже подобається творити, будувати підприємства. Але за нинішньої влади у мене немає до цього натхнення. Тому працюватиму на тих ділянках політичної роботи, які буде доручено.

— Яким було ваше дитинство?

— Я народився і виріс на засланні на Далекому Сході, у закритому селищі, де мої батьки відбували великий строк за боротьбу за незалежність України ще в 40—50-і роки.

— За чимось шкодуєте у своєму житті?

— Можливо, за тим, що в 1992 році пішов із політики працювати в реальні сектори економіки. Бо ті, хто опинився при владі, створили брудну політику, хворе суспільство — щось середнє між авторитаризмом і неототалітаризмом.

— А хіба ви зараз не в брудній політиці?

— Політика — моя спокута. Кожна людина має відповідати за свої помилки. А політична еліта повинна нести відповідальність перед українським народом.

Юліана ШЕВЧУК.

У пошуках шляху

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Десять років тому в Україні відбулася демократична передача влади від одного Президента іншому, якого обрав народ. Десять років тому передвиборна кампанія була доволі спокійною, хоча й супроводжувалася низкою скандалів.

Цими днями стартували чергові передвиборні перегони. Але вже без нинішнього глави держави Леоніда Кучми. Які вони будуть? Чи вдалося владній еліті консолідуватися довкола свого кандидата? Чи зуміла опозиція дістати уроки зі своїх поразок?

На ці та інші запитання сьогодні відповісти важко. Однак з'явилися перші ознаки того, що боротьба буде безкомпромісною.

Лінії розлому

До того ж виявилися і перші спільні риси з кампанією десятирічної давності. Умовно їх можна назвати лініями розлому.

Так, у 1994 році російські політологи прогнозували розпад України на Східну і Західну. Причина полягала в загостренні відносин із Росією. Медіа сусідньої держави — єдиний інформаційний простір — фактично підтримували одного з кандидатів на високу посаду. З другого боку, не гребували цим і тамтешні політики. Водночас в Україні претенденти на президентське крісло почали педалювати тему запровадження двомовності, відмови від національної ідеї.

Значними зусиллями — варто пригадати лише ситуацію в Автономній Республіці Крим, де керував Юрій Мешков, — вдалося стримати процеси дезінтеграції країни. Сьогодні, як наголосив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, політтехнологи пробують розвести по різних кутках передвиборного рингу народ і владу, що, до речі, так само небезпечно, як розігрувати карту двомовності. Адже передовсім ті політики, які будують на цьому свою передвиборну стратегію, повинні пам'ятати, що життя виборами не закінчується.

Мало того, в разі перемоги вони можуть опинитися біля розбитого корита: владні інститути будуть дискредитовані. Їм доведеться думати про те, як вернути довіру народу до влади. Тобто не про розвиток держави, а про термінове "розшивання вузьких місць", бо найменший збій в економіці може викликати соціальний протест такої сили, що мало не буде.

Лідери і «темні конячки»

Схоже, основна боротьба триватиме між трьома, щонайбільше чотирма, кандидатами. Соціологічні опитування хоча й дають (поки що) перевагу двом основним фаворитам гонки, однак не можуть дати впевненості будь-кому з них. Тим більше що близько третини виборців продовжує розмірковувати щодо майбутнього вибору.

Нинішня президентська кампанія — і в цьому є ще одна відмінність від двох попередніх — свідчить: народ України хоче якісних змін. І не лише економічних чи соціальних. Передусім громадяни прагнуть відкритості влади, можливості впливати на неї. І, на нашу думку, переможе кандидат, який зуміє переконати електорат, що узгоджуватиме свої кроки з виборцями. А тому (хоча соціологи стверджують, що появи «третьої сили» на політичній арені України так і не сталося), на наш погляд, це надто сміливе твердження. В усякому разі, є не тільки соціальне, а й психологічне підґрунтя для її появи. Тим більше що кожен з основних політичних гравців передвиборної кампанії у тій чи тій мірі належить до нинішньої або колишньої владної еліти. З другого боку, всі технологічні прийоми були апробовані, й неодноразово, на виборах, у тому числі парламентських. А нових ідей поки що не чути ні від представників влади, ні від опозиції. Отож виборці можуть зробити висновок: йде елементарна боротьба за владу, за перерозподіл власності, ринків, фінансових потоків.

На жаль, покоління сорокарічних політиків фактично не відбулося. Вони обслуговують лідерів і не мають можливості стати самостійними політичними постатями. І в цьому ситуація дещо нагадує кампанію десятирічної давності. Особливо у середовищі національ-демократів. Звідси — поразки і розкол у партіях цього крила. Політика не вибачає відсутності нових ідей і нових облич. А тому можемо лише повторити крилату фразу: маємо те, що маємо. Але що матимемо в підсумку виборів-2004? Дезінтегровану країну, деморалізовану владу? Чи все-таки можливість жити так, як цього заслуговуємо? Ось про що думається в ці дні. Бо поки що програми кандидатів стражадають на декларації.

Володимир КОРОЛЮК.
Мал. Вадима СИМИНОГИ.

КОМЕНТУЮЧИ ПОДІЮ

Наш вкладник може спати спокійно?

Минулого тижня світ продовжував стежити за розвитком скандалу навколо російського «ЮКОСА», а вкладники продовжували забирати свої гроші з кількох великих російських банків. Попри те, що минулого четверга представники компанії почали виплачувати податкову заборгованість у рамках позову про стягнення в бюджет 99 мільярдів карбованців, тема банкрутства «ЮКОСА» залишається відкритою. Пам'ятаючи події 1998 року, в Україні ставили собі запитання: чи не вплине російська криза на стан справ у нашому банківському секторі? Експерти «ГУ» відповіли на нього негативно.

Андрій ЄРМОЛАЄВ, директор Центру соціальних досліджень «Софія»:

— На відміну від часів десятилітньої давності, жорсткої залежності між функціонуванням української і російської фінансових систем уже немає. Можна згадати історію російської кризи 1998 року, коли фінансовий обвал спричинив банкрутство системних банків, втрату грошей вкладниками і фактично соціальну трагедію російського середнього класу. Тоді в Україні, незважаючи на хвилю девальвації гривні, що минула, банківська система все-таки устояла, всі системні банки вистояли, і втрати були мінімум удвічі менші. Нині українська система ще стійкіша. Це пов'язано, по-перше, з тим, що на українському ринку з нашими банками останніми роками почали працювати великі інвестори — і закордонні, і внутрішні. Їхні активи і оборот є гарантією стабільності українських банків. Другий важливий момент — досить успішна стабілізаційна політика Національного банку, що тепер фактично виступає гарантом стабільності гривні і курсу гривня—долар. Ці обставини, на мій погляд, дають можливість казати про те, що навряд чи буде «хвильовий ефект». Можливо, будуть кон'юнктурні сплески, пов'язані більше з ефектом психологічних і економічних очікувань, аніж зі структурними зрушеннями. Це так званий ефект ф'ючерсних очікувань, коли великі агенти, трейдери, посередники, що працюють, приміром, на двох ринках і котрі знають про майбутні фінансові загрози, страхують свої ризики за рахунок підвищення цін на послугу чи товар. Але навіть за найпесимістичнішим сценарієм, з огляду на те, що українська фінансова система стабільна і самодостатніша, ніж це було п'ять років тому, реакція буде найімовірніше ситуативною, тимчасовою і не позначиться в цілому на стабільності банківської системи.

Олена ДУРМАНОВА, експерт Агентства гуманітарних технологій:

— Фахівці твердять, що російська криза не позначиться на українській банківській системі. І, на мою думку, слушно. Причиною цієї кризи є паніка серед населення. Основне завдання наших банків — не допустити подібної ситуації в Україні. Люди, які мають родичів у Росії, отримуючи від них відповідні повідомлення, бояться повторення російського сценарію і починають забирати свої вклади з наших банків. Однак такі повідомлення не можуть бути істотним чинником, здатним вплинути на цілу банківську систему.

До того ж нинішні російські події важко назвати економічною чи банківською кризою: нині там відбувається перерозподіл власності. Просто політики не врахували того, що банківська система живе за своїми законами: всі зовнішні події одразу віддзеркалюються у поведінці клієнтів. Адже банківська система тримається на довірі.

Олена БІЛАН, експерт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій:

— Гадаю, російська банківська криза не вплине на українську банківську систему. По-перше, тому, що наші фінансові системи не надто інтегровані. Ми маємо кілька російських банків, які працюють тут, але їх небагато. Єдиний канал, яким ця криза може «перекочувати» на український ринок, — це психологічний фактор. Люди, дізнавшись про кризу в Росії, вирішать, що те саме може статися і в Україні. Але я, відверто кажучи, не вірю в це.

Голова АТ «ЮКОС» Михайло Ходорковський у СІЗО «Матроська тишина».

Підготували Ганна ЛУКАНСЬКА, Тетяна ПАСОВА.
Фото АП.

P. S. Голова Національного банку України Сергій Тігіпко переконаний, що російська банківська криза не матиме яких-небудь негативних наслідків для української банківської системи. Підставою для оптимізму є «гарна ліквідна система, надійна перша десятка, за якою ми дуже уважно стежимо». Таку думку він висловив на прес-конференції у Харкові. Сергій Тігіпко розповів, що 12 липня у нього відбулася розмова з головою Центрального банку Росії. «Гадаю, в Росії найнапруженіша фаза минула, і ситуація буде стабілізовано, —зазначив він. — Мені здається, що проблема в Росії —це проблема швидкої реакції Центробанку».

«Бачите — гривня зміцнюється, валютні резерви перевалили за 10 мільярдів доларів, банки швидко капіталізуються, швидко зростають. Тому в нас тут усе, дякувати Богу, як слід, хоча постукаю три рази про всяк випадок», — цитує Сергія Тігіпка «Інтерфакс-Україна».

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Житлового кодексу Української РСР

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести до Житлового кодексу Української РСР (Відомості Верховної Ради УРСР, 1983 р., додаток до № 28, ст. 573; 1986 р., № 21, ст. 414; 1991 р., № 9, ст. 89; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 12, ст. 169; 1993 р., № 24, ст. 258; 1995 р., № 29, ст. 218) такі зміни:

1) в абзаці другому частини першої статті 45 слова «інвалідам Великої Вітчизняної війни та» виключити;

2) частину першу статті 46 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

«інвалідам Великої Вітчизняної війни і прирівняним до них у встановленому порядку особам протягом двох років з дати прийняття рішення про включення їх до списку на позачергове одержання жилого приміщення, а з них інвалідам першої групи з числа учасників бойових дій на території інших держав — протягом року з визначенням переважного права інвалідів Великої Вітчизняної війни і прирівняних до них у встановленому порядку осіб на одержання жилих приміщень перед всіма іншими категоріями позачерговиків».

У зв'язку з цим абзаци другий—сьомий вважати відповідно абзацами третім—восьмим.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 29 червня 2004 року.
№ 1925-IV.

Балада про гарячу сардельку

Ігор Гнат — за фахом журналіст. А ще — «санітар суспільства» за тим внутрішнім вибором, мотиви котрого достеменно відомі лише йому й дружині Ірині, яка терпляче допомагає «нести хрест». Інакше не назвеш ту ношу, яку вони взяли на себе, відчайдушно намагаючися зробити, здавалось б, нездійсненне: «затулити» собою, своєю благодійною організацією «Регіональний центр соціальної адаптації», якому виповнилося вже 10 років, суспільні болячки. Ігоря називають «татом» його власні неповнолітні ще діти, а також малі й дорослі громадяни, котрі опинилися з веління долі «за бортом» суспільства.

«А ви мене в міліцію не заберете?»

Чи знаєте ви, як пахне, як бризкає соком гаряча сарделька? Це схоже на казку: коли смокче під ложечкою від голоду, — раптом назустріч тобі виходить із автобуса «добра фея» і пропонує: заходь поїсти.

«А ви мене в міліцію не заберете?»

«Та ні, не бійся».

Ось такі діалоги відбувалися поперваx біля «смачного» автобуса. Потім діти звикли і вже не остерігалися. Ще й приятелям своїм розповіли про дивовижну їдальню на колесах, де можна поїсти за столиками. Там ніхто нікого не забирає (це —найважливіше!) — чи то в міліцію, чи в притулок. Автобус, що здійснює програму із багатозначною назвою «Ковчег», з'являється двічі на день: спочатку — на привокзальній площі, затим — в центрі міста біля Порохової вежі. Сюди можна прийти щодня пообідати і розповісти про себе лиш те, що сам бажаєш. Білявокзальні гості — ситуативні: прибуде якась група сімей із Закарпаття чи Узбекистану — діти починають кружляти в пошуках поживи. Буває, й дорослий дядько-при силі й здоров'ї — приб'ється до автобуса. Трапляється, батьки посилають дітей, щоб ті взяли їжу в торбинку. Цього їм не дозволяють, здогадуються, що дитина понесе їжу дорослим.

До Порохової вежі зазвичай приходить 47 постійних підопічних. У кожного із них — своя драма, втручання в котру, певна річ, не обмежується обідами. Бо діти потребують родинного тепла значно більше, аніж гарячого харчування.

Ігор та Ірина Гнати, засновники Центру соціальної реабілітації, поінформували керівників шкіл про програму «Ковчег», яка діє вже близько року, і попросили їх направляти до автобуса дітей із проблемних, малозабезпечених сімей. Відтак зібрали банк даних. Діти (за бажанням) заповнюють анкети. Навпроти запитання про те, якої допомоги потребує ім'ярек, дехто пише таке: «Я не знаю, що мені робити з моїм життям». Гіркий докір суспільству, яке поки що не готове відповісти: а що нам насправді робити з дітьми?

Про дари і «подачки»

Офіс «Регіонального центру соціальної адаптації» — у вогкому холодному підвалі. Не розжилися. Як, зрештою, і на зарплатню для себе й працівників, яка відповідала б споживчому кошику. Відпустки для Ігоря з Іриною —нечувана розкіш. Вони їх просто не беруть. Однак час від часу контрольні органи показують, «хто в домі господар». Так було поперваx із проектом «Ковчег». Компетентні органи дізналися про «Ковчег» і вдарили було на сполох. Мовляв, що ж це таке робиться? Соціально незахищені діти мають бути на обліку, держава спроможна подбати про них, нагодувати й одягти, не потрібні їм «подачки». До того ж, як вважають педагогічно підковані дяді і тьоті, дармова їжа стимулює розвиток неробства. Ірина Гнат ніяк не може погодитися з цим. Вона має підстави для інших висновків.

— Багато дітей соромляться ходити сюди. Ховаються за фіранками автобуса, вбирають голови у плечі. До нас не приходять ті, котрі живуть «за понятіями». Це ті, що просто недоїдають, бо маминої зарплатні не вистачає на якісну їжу. Або батьки пропивають зароблене...

■ ■ ■

Ірина спочатку не могла збагнути, чому деякі діти надкушують яблуко І... викидають ЙОГО РАЗОМ ІЗ одноразовими ТАРІЛКАМИ ДО СМІТНИКА. ВРЕШТІ здогадалася: ВОНИ ВИРОСЛИ, НЕ ПІЗНАВШИ СМАКУ ЦЬОГО НЕХИТРОГО ФРУКТУ. Тож чи можна «зіпсувати» таких дітей їжею?

■

Багато підлітків приходять напівроздягненими, у хлопців — проблеми із взуттям. Для таких почали збирати одяг. Але... не сарделькою єдиною. Згодом само собою зародилося спілкування. «А можна, я тут зроблю уроки? У нас вдома холодно». Діти вже самі просяться «під крило» дорослих і ця довіра — чи не найбільше досягнення «Ковчега» та й загалом «Регіонального центру соціальної адаптації». І вже саме життя підказує ідею спеціального стаціонарного притулку соціальної реабілітації, де підлітки могли б добровільно (це — обов'язкова умова!) провести кілька місяців, щоб навчитися самостійно долати життєві проблеми. При цьому вони відвідували б разом із ровесниками звичайні школи. І ось тут уже можна говорити про співпрацю із владою. Начальник служби у справах неповнолітніх облдержадміністрації Володимир Лис й Ігор Гнат порозумілися і навіть домовилися разом працювати над ідеєю такого притулку. Допоки його ще немає, «Ковчег» пропонує дітям із кризових сімей тренінги просто неба.

Групи дітей почергово вивозять на природу, на екскурсії і в невимушеній формі, у перервах між прогулянками і спортивними іграми підказують їм модель поведінки за найскладніших житейських обставин, навіть таких, коли батьки пустилися берега. Найпростіший «вихід» — жебракування із витисканням сльози: «допоможіть голодному...». Володимир Лис розповів мені про одного «професіонала», який випрошував щодня понад 30 гривень, потім знімав стару куртку і йшов собі в пристойному светрі до гриль-бару. Утримував у такий спосіб батьків, які не бажали працювати. А навіщо? Щодня діставали від сина пайку.

Кожному своє. На «Ковчег» такі зазвичай не приходять. Він розрахований на дітей, які дістають сардельку вкупі з ласкою, добротою, розумінням. І нехай «Ковчег» опікується лише кількома десятками дітей, однак його соціальна сім'я — цілком реальна і постійна. Хоча прикро, що «Ковчег» існує за сприяння міжнародних доброчинних інституцій. А де ж наші добродії? Всі пішли на вибори?

...Ми всі — в одному човні

«Чим у Гната хата багата», — так називалася стаття про «соціальну сім'ю», що її було опубліковано в газеті «Голос України» від 6 червня 2000 р. Про тих, хто опинився в «сім'ї» після житейських катастроф, Ігор Гнат міг би написати наукову працю про те, як долати життєві кризи. Може, ще напише. А поки що він надто заклопотаний програмами виживання для тих, кому суспільство дає так мало шансів. Як «санітар» Ігор Гнат десять років тому протягнув руку тим, хто виходить із місць позбавлення волі «в нікуди».(Не таємниця, що на більшість учорашніх «зеків» чекає одна дорога). Ігор Гнат зайняв ту нішу в соціумі, де ніхто, окрім нього, поки що не може перебувати. Пробували і ... зазнавали невдачі. Бо надто вже тяжка ноша, надто багато християнської жертовності потребує служіння «пропащим». Ігор Гнат робить свою справу мовчки, не афішуючи, не надто розраховуючи на державні чинники, і все-таки суспільство (в особі тих чи інших чиновників) ніяк не йме віри в його лицарство. Державна «допомога» ходить за ним назирці і чатує...

Десять років тому журналіст Ігор Гнат почув розмову двох хлопчиків-сиріт, які повернулися із зони «в нікуди». Защеміло серце. Спробував створити притулок для таких у Сколівському районі. Тоді ж і розпочався його «діалог» з владою. Прийшов до Гната депутат сільської ради і попросився... в начальники. Помста за неотриману посаду була жорстокою: притулок спочатку закрили, а потому — пограбували все його майно. Наступний «діалог» із посадовцями відбувся у Бродівському районі, де нині на території колишньої військової частини розташований притулок. За розпорядженням тодішнього голови районної ради (нині він — народний депутат), у притулку серед зими від'єднали електропостачання. Зиму провели без світла і тепла, вимурували пічку, збилися всі до одної кімнати. Ледь оговталися, а через три роки — нове випробування: через коротке замикання під час негоди база згоріла вщент разом із нажитим майном. І знову — усе спочатку.

Допомога благодійних міжнародних структур давно вичерпалася й нині розташований у лісі притулок (його називають об'єкт 580) — на самовиживанні. «Комуна» існує за рахунок власного натурального господарства, дарма, що пенітенціарні установи направляють сюди людей. Очевидно, саме у такому режимі існування є своя вища доцільність: учорашні «зеки» також несуть хреста разом із своїм «татом». І цей їхній спільний «похід» — запорука взаємної довіри. А інакше, чи ж ожило б людське єство в зачерствілому серці вчорашнього злочинця? «Наш Ігор Зеновійович дає нам хліб насущний і не дорікає, що ми ще не маємо сили на нього заробити. Як добрий батько прощає нам провини наші. Як мудрий батько застерігає від спокуси. Як сильний батько захищає від лукавого. Коли його авто стоїть на подвір'ї, я дихаю легко від почуття захищеності».

(Із листа Л. Волянської, мешканки об'єкта № 580).

Добро породжує добро. Дорослі «сирітки», що проживають під Бродами, вирішили частину вирощеного врожаю передавати дітям на «Ковчег». Натомість зможуть скористатися дитячим автобусом і вирушити в подорож замками Львівщини. Не буває на світі безнадійно пропащих, будь-яку крижину можна розтопити добром, — така неписана філософія «сім'ї».

До слова, кошти від міжнародних благочинних структур просто так не з'являються. Ігор Гнат почав отримувати фінансування вже тоді, коли вклав у проекти порятунку грішних душ багато власних коштів і праці, а головне — дійового милосердя. На ідею кризового центру для жінок, які потерпають від насильства, його «надихнули» сльози. Молода жінка їхала в тролейбусі й гірко плакала, — її скривдив власний чоловік. Ігор для початку вчинив по-чоловічому: надавав стусанів кривднику. Потому спробував створити антикризовий центр для тих жінок, які потерпають від насильств у сім'ї. Достатніх коштів для реалізації ідеї так і не знайшлося, так само, як і для притулку для бездомних. Тут потрібна участь владних структур. На заваді стали, зокрема й «професійні грантозбирачі», які вміють писати проекти і головне — голосно рапортувати про їх виконання. З такими Ігорю Гнату — не по дорозі. Він продовжує голіруч кидатися навперейми будь-якій кривді, яка, схоже, сама стукає в його серце і волає про допомогу. А вже потім знаходяться і партнери, і кошти.

Ігор, зокрема, нікому не рапортує про визволення співвітчизниць із зарубіжного сексуального рабства. Його, до прикладу, знаходять зарубіжні журналісти, вони ж фінансують поїздку. Ігор виїжджає на місце і визволяє жертву різними шляхами — аж до викрадення із борделю. Повернув додому 19 обманутих співвітчизниць — «без інтерв'ю»...

Ось зараз він загорівся новою ідеєю. Хоче навчити вихованців інтернатів мистецтву жити. Відомо, що інтернатські діти виходять у доросле життя геть не пристосованими до нього. Виростали на готовому, отже, позбавлені елементарних побутових навичок.

— Ми наймемо приміщення для чотирьох дівчат і чотирьох хлопців. Наші соціальні працівники навчать їх готувати їсти, шити й прибирати, підкажуть, де і чого можна навчитися, врешті, допоможуть знайти роботу, — ділиться Ігор Гнат. — Наступного року наші підопічні повинні внести 25 відсотків на своє утримання, ще через рік — 50 відсотків. Так вони поступово адаптуються до дорослого життя.

Якби я не мала нагоди поспілкуватися із завсідниками об'єкта 580 чи «Ковчегу», може, засумнівалась би в реальності романтичного проекту новітнього «Ноя». Але підстав для недовіри немає. Нині найбільший скептик може пересвідчитися, що корабель пливе своїм курсом і кидає рятівні рятувальні круги. А у відкритому просторі є місце й для інших кораблів, інших капітанів...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

Фото з архіву.

На знімку: хочете прокласти шлях до серця дитини? Спочатку запропонуйте їй гарячу сардельку.

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Чому не протоптана стежка

Коли у центрі села Могиляни, що в Острозькому районі, ми запитали у гурту жінок, як проїхати до села Черняхів, вони не лише показали дорогу, а й розказали, як знайти хату Сергія Яковича Бізюка. Здивувала така прозорливість молодичок, яким я жодним словом не обмовилася, що їдемо саме до нього.

— Звідки знаємо? Ви ж не тутешня. А різні комісії їздять тільки до Бізюка, бо він, скільки його пам'ятаємо, пише скарги у різні інстанції, — пояснили жінки. — Ви не перша і, повірте, не остання. Поцікавтеся, чому до нього майже ніхто не ходить — у нього в дворі стежка не протоптана, а ще — чому за три неповні роки змінилося три соціальні працівниці, яких він плутав зі служницями. Оце ледве четверту вмовили. Та чи надовго?

Зізнаюся, що таке ставлення до літньої людини, а тим паче інваліда Великої Вітчизняної війни (деде, а на селі ще не зникла повага до старих), колишнього сільського вчителя, який, можливо, учив цих молодичок, мене здивувала. Вже за кілька хвилин була біля обійстя Сергія Яковича Бізюка, який про свої проблеми написав у листі до редакції нашої газети.

— Так можуть казати лише заздрісники, — пояснив дідусь балачки односельців (село Черняхів дуже близько до Могилян, входить до складу Могилянської сільської ради. — **Авт.**). — Щодо соціальної працівниці, то вона мені мало допомагає: ходить по хліб, медикаменти. Не почала переконувати дідуся, що за ті двадцять гривень, які по договору платять щомісяця жінці, навряд чи хто б ще зголосився на більші клопоти. Від неї можна вимагати лише послуги, обумовлені угодою. Щодо заздрощів, то не знайшла я і предмета для цього: хата у нього справді стара.

— Хату, в якій мешкаю, побудувала 1930 року моя мати, до того ж із старих матеріалів. То самі бачите, що вона недовго ще простоїть, — показує на «з'їдені» часом бруси у стінах Сергій Якович. — Тому виникла потреба побудувати нову, а на це треба багато грошей. На свої 279 гривень пенсії мені важко це зробити. Про це й написав вам у листі. І не лише нам. Після того, як у Могилянській сільській раді підтвердили, що хата С. Бізюка не підлягає ремонту, він повідомив про свою проблему в різні інстанції — від адміністрації Президента України до Острозької районної держадміністрації.

— Ми запропонували Сергію Яковичу різні варіанти розв'язання проблеми. Зокрема, готові були купити йому добротну хату в Черняхові за три з половиною тисячі гривень. Пропонували йому пансіонат для ветеранів війни і праці, де він міг би перебувати на повному державному утриманні. Пропонували Сергію Яковичу, виходячи з можливостей районного бюджету, добудову до літньої кухні. Під це будівництво райдержадміністрація готова була виділити будівельні матеріали. Сільська рада бралася забезпечити в рамках громадських робіт будівельників. Але від усіх цих варіантів чоловік відмовився, — розповідає перший заступник голови Острозької райдержадміністрації Василь Дума. — Сергій Якович вимагав, щоб йому побудували новий будинок на фундаменті старого. Але спеціалісти-будівельники запевнили, що той не витримає нової будови. На новий же будинок потрібно 175 тисяч гривень. А таких коштів у місцевому бюджеті немає.

Але районна влада, виходячи з фінансових можливостей, враховуючи, що він — інвалід другої групи Великої Вітчизняної війни, проживає один, з районного фонду «Допомога» на придбання блоків із кримського ракушняка (а Сергій Якович захотів будуватися саме з них, хоча й цей будівельний матеріал дорожчий, ніж цегла) спочатку виділив пенсіонеру 3,7 тисячі гривень, а згодом голова Острозької райдержадміністрації Ярослав Мазур ще 1,7 тисячі гривень.

Але Сергій Якович Бізюк у своєму листі до редакції скаржиться, що йому забракло 600 гривень, щоб розрахуватися за блоки.

— А де ж їх узяти? — каже начальник управління праці та соціального захисту населення Острозької райдержадміністрації Надія Захарчук. — Річний бюджет районного фонду «Допомога» — 25 тисяч гривень. З нього Бізюку Сергію Яковичу ми виділили 3,7 тисячі гривень, тоді як іншим таким само інвалідам Великої Вітчизняної війни (а їх в Острозькому районі 89. — **Авт.**), які звертаються по допомогу, виділяємо не більш як по сто гривень. Тому можна зрозуміти обурення людей тим, що ми віддаємо такі значні кошти Сергію Яковичу, таким чином обділяючи інших. Тим паче що дехто з них живе у набагато гірших умовах, ніж С. Бізюк.

— В одному із сіл мешкає одинока пенсіонерка Ольга Олексіївна Поліщук, яка все життя пропрацювала важко у колгоспі, в городній бригаді. У неї дуже стара хата, але жінка рада з того, що ми допомагаємо її ремонтувати. Пенсіонерка розуміє, що фінансові можливості місцевого бюджету досить обмежені, і просить лише дров та допомогти в лікуванні тяжкої хвороби, — зауважує Василь Дума. Сергій Якович Бізюк домагається свого тим, що знає, як і куди звернутися. Крім блоків, які допомогла йому придбати районна влада, він має на нову оселю й інші матеріали.

— Після того, як я зателефонував Голові Верховної Ради Володимиру Литвину під час прямої телефонної лінії, народний депутат України Микола Шершун допоміг балками, кроквами, — розповідає С. Бізюк. — Після того, як написав листа Міністру транспорту Георгію Кірпі, залізниця виділила мені безплатно бетонні шпали для фундаменту. Вапно обіцяв дати цукровий завод, що в Оженіно... Наступного року почну будівництво нової хати. Накрию її оцинкованою бляхою. Подумалося: дай, Боже, сили пенсіонерові справити новосілля.

Звичайно, на схилі літ нелегко бути одиноким. З одного боку, виходить, що хто стукає, тому й відчиняють. Інколи за рахунок таких самих нужденних, які й стукати та писати не наважуються. З другого — засмучує те, що держава наша лише декларує окремі пільги ветеранам війни, не забезпечуючи фінансово можливості для їх виконання. Окремі з ветеранів скромно зносять це, інші, як у випадку із Сергієм Яковичем Бізюком, вимагають свого. Інша справа, методи досягнення мети, які межують з упертістю. Скажімо, Сергій Якович і в листі до редакції написав, і у нашій розмові підтвердив, що хоче одержати від держави автомобіль і таки доможеться свого. Світлана Косянчук, заступник начальника Головного управління праці та соціального захисту населення Рівненської облдержадміністрації — начальник управління соцобслуговування та соцвиплат, пояснила йому, яку процедуру потрібно пройти і які документи подати, щоб стати у чергу на одержання автомобіля. На це дідусь зухвало відповів:

— Ні в яку чергу ставати не буду, а автомобіль все одно отримаю. Ось побачите.

Схоже, дідусь розраховує на ті самі перевірені методи скаргових атак, які досі увінчувалися успіхом. І йому байдуже, що в черзі на отримання легковиків в області 655 інвалідів Великої Вітчизняної війни, деякі з них втратили на війні ноги, а в загальній і того більше —3,8 тисячі інвалідів різних вікових груп і категорій. Тим часом у рік область одержує не більш як сорок авто. І як сприйняли б черговики той факт, якби їх обійшли і виділили поза чергою авто Сергію Яковичу? Чимало з них так само взялися б за перо і написали б скаргу, на цей раз на... Здогадайтеся самі, хто став би об'єктом їх критики. Зрештою, такі питання в полі зору і правоохоронних органів.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Засіб від грабіжників і хуліганів

ФОТОРЕПОРТАЖ

Не таємниця, що до внутрішніх військ наші співгромадяни ставляться по-різному. Один, вислухавши зауваження від патрульних, доводячи свою правоту, мало не лізе в бійку, хтось, зрозумівши, що неправий — мовчки підкоряється. А для багатьох молодих хлопців, які призвані на службу до ВВ, вони стали без перебільшення справжньою школою життя.

У Донецьку дислокується військова частина, де проходять службу сотні призовників із усієї України. Цей полк міліції Внутрішніх військ МВС було створено вісім років тому, в 1996 році.

— Серед завдань, що стоять перед нами, — охорона громадського порядку, боротьба зі злочинністю, забезпечення безпеки громадян під час стихійних лих і техногенних катастроф, — розповідає командир частини підполковник Олег Нестеров. — Наші військовослужбовці п'ять днів на тиждень разом із співробітниками міліції патрулюють вулиці обласного центру, що допомагає оздоровити оперативну обстановку у місті. Уже сама поява людини у формі — добра профілактика злочинності.

Так, останнім часом у Центральному, Ворошиловському районі ми почали виставляти патрульні наряди з самого ранку. Як результат — зниження кількості грабежів...

Дмитро ЛЮБЧЕНКО.

Донецьк.

На знімках: заступаючи на службу; в солдатській їдальні; у навчанні завжди важко; найсолодший сон: до підйому кілька хвилин.

Фото автора.

Сиваш волає про допомогу

НавколоЕколо

(Початок на 1-й стор.).

Був рай для птахів і риб...

Наш співрозмовник — працівник НДІ біорізноманіття Мелітопольського педуніверситету, керівник експедиції гідробіологів **кандидат біологічних наук Віктор ДЕМЧЕНКО.**

— З чим пов'язані дослідження флори і фауни Сиваша?

— Сиваш — дуже цінна територія півдня України. Це унікальний край для мігруючих птахів. Важливий він і для нагулу й нересту промислових видів риб (піленгаса, глоси, бичків). Крім того, в кожній групі рослин і тварин є види, які рідкісні або зустрічаються тільки на Сиваші. Чимало з них занесено до Червоної книги України та Європи, а останнім часом стали рідкісними або зникли зовсім. А деякі зустрічаються вперше.

— Йдеться про комплексне вивчення екологічної проблеми регіону?

— Авжеж, тому що комплексно вивчали Сиваш лише в середині минулого століття — Інститут гідробіології НАН України. Сьогодні є тільки уривчасті відомості про сучасний стан водойми.

— Які методи використовували для досягнення поставлених завдань?

— Гідробіологічні, іхтіологічні й гідрохімічні. Ми спробували оцінити видове розмаїття всіх гідробіонтів Сиваша. Після того, як порівняємо ці результати з попередніми, зможемо видати рекомендації з управління цією величезною водоймою.

— Чи можна зараз зробити попередні висновки?

— Скажу, як іхтіолог: Сиваш втрачає свій рибний потенціал. Якщо в середині минулого століття тільки в північній частині (центральна і південна були занадто солоними) Сиваша виловлювали майже 150 тонн рибної продукції, то в усій акваторії в 2002 році набрали трохи більш як 24 тонни. І тенденції до збільшення не спостерігається. Причин такої ситуації безліч: деякі з них пов'язані зі зміною гідроекологічної ситуації на Сиваші, неконтрольованим (браконьєрським) виловом, невідтворюваністю водних ресурсів.

— А що показують контрольні вилови риби в Сиваші?

— На жаль, непродумана діяльність людей зачепила не лише Дніпро, Дунай, Молочний лиман, а й Сиваш. Тут людина, змінюючи природу і роблячи благо одним, даючи їм прісну воду, мало думала про Сиваш. Перекидаючи воду з Дніпра у степовий Крим, її надлишок потрібно було кудись подіти. Найпростіше рішення — організувати скидання в Сиваш. Хоча ці скидання сьогодні ніхто не контролює.

Раніше вода була дешева, і користувачі (місцеві колгоспи) без проблем могли скидати її в Сиваш. Сьогодні вона стала дорогою, і її потрібно заощаджувати. Тож картина така: шість років тому Сиваш значно опріснився, а нині навпаки — відбувається його засолення. Тому визначальним чинником рибопродуктивності східного Сиваша є засоленість його води. І вона постійно змінюється! До найсерйозніших екологічних проблем Сиваша зараховують зміну гідрологічного режиму, скидання забруднених чи прісних вод, руйнування наземних природних систем (підтоплення, вторинне засолення ґрунтів), а також полювання, несанкціонований вилов риби і чинник неспокою в період гніздування.

Провідний науковий співробітник заповідника «Мис Мартьян» кандидат біологічних наук Іван Маслов проводить вивчення водоростей і температурного режиму Сиваша.

Унікальну екосистему — національному парку

Ситуацію, що склалася, ми також попросили прокоментувати завідувача відділу моніторингу хребетних тварин Інституту зоології НАН України кандидата біологічних наук **Василя КОСТЮШИНА.**

— Які з перелічених проблем найбільш актуальні сьогодні для Сиваша?

— Одним із ключових питань є підтримання оптимальної солоності Сиваша, що має забезпечити збереження біологічного розмаїття й економічні вигоди. Відсутність мережі територій навколо Сиваша і на його акваторії, які охороняються, також серйозно позначається на усьому комплексі проблем. Без цього тут і далі процвітатимуть браконьєрство й надмірне полювання. Особливо це небезпечно з розвитком комерційного полювання, котре організують для іноземних громадян.

— Відомо, що Сиваш для відпочинку і годівлі птахів має світове значення. Скільки приблизно птахів зупиняється на ньому в період міграцій?

— Точну цифру назвати неможливо. Наприклад, у серпні 1998 року проводився міжнародний облік птахів, і впродовж 10 днів їх налічили майже 1 мільйон 400 тисяч. Тож тільки за один сезон мігрують через Сиваш не менш як 3—5 мільйонів птахів, а може, й більше. Сиваш —дуже важлива водойма для відпочинку і нагулу птахів на шляху від африканських зимівель до місць гніздування на півночі Євразії. З огляду на це Сиваш є водно-болотним угіддям світового значення.

Полоз чотирисмужний — змій, занесений до Червоної книги України.

— Чи загроза зміни або зникнення унікальних сиваських ландшафтів, рослинного і тваринного світу?

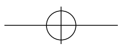
— Авжеж. Наприклад, я чув, що є плани будівництва автодороги Генічеськ — Керч через Арабатську стрілку. Коли це так, то унікальна 117-кілометрова коса з рідкісною флорою і фауною буде знищена, особливо якщо врахувати, що після будівництва автодороги почнеться бурхливе будівництво будинків відпочинку, пансіонатів тощо.

— Ваші рекомендації для збереження ландшафтного і біологічного розмаїття Сиваша.

— Насамперед потрібно перейти до інтегрованого управління Сивашом. Його головною метою має бути і забезпечення сталого, довгострокового використання ресурсів Сиваша, і збереження його біологічного та ландшафтного розмаїття. Крім цього, потрібна екологізація сільського, рибного і мисливського господарств, туризму в регіоні: мінімізація використання добрив і отрутохімікатів (з економічних причин нині воно мінімальне, але може різко зрости разом з піднесенням економіки), науково обґрунтовані ліміти на добування тварин і виловлення риби і суворий контроль за тим, щоб їх не перевищували. Окреме питання — промислове і побутове забруднення Сиваша, вирішити яке доволі непросто.

Необхідно також створювати нові території, які охороняються, наприклад, національний парк у кримській частини Сиваша. І одним із пріоритетних напрямів є екологічна освіта.

Сергій ГЛАДКЕВИЧ.
Фото автора.

Найбільше благо у житті — самореалізуватися

Так вважає відомий український журналіст Юрій Пересунько, нині головний редактор славнозвісного журналу «Україна». Часопис було зовсім занепав, а тепер, завдяки зусиллям ентузіастів, воскрес, ніби той фенікс із попелу, з'явившись на полицях кіосків «Преса» в осучасненому, модному поліетиленовому «одязі».
Але наша розмова з паном Юрієм почалася з іншої теми.

— Все частіше на каналах Національного радіо, інших радіокомпаній звучать пісні, музику до яких написав Юрій Пересунько. Це — ваша робота чи маєте тезку?

— Ви знайшли гарне слово, — усміхаючись, відповів пан Юрій. — Робота моя. Але стимулом писати музику стала все-таки журналістика.

— На журналістській ниві ви протоптали багато власних стежок і маєте що розповісти…

— Свята правда, бо у кожного своя неповторна доля. Як там у Василя Симоненка: «Ти знаєш, що ти людина, і хочеш того чи ні — усмішка твоя єдина, радість твоя єдина, очі твої одні...». Даруйте, що декламую свого улюбленого поета.

— Але починали ви, як більшість з нашого газетярського племені, однаково: школа, факультет журналістики Київського держуніверситету…

— І два роки служби в армії на Далекому Сході. Також неабияка школа. Починав «літрабом» («литературным работником») у «Козі» — так називали молодіжну газету «Комсомольское знамя». Згодом — головний редактор «Молодої гвардії», пізніше — «Спортивної газети».

— Ваші колеги згадують, що з приходом Пересунька тиражі цих видань зростали у п'ять—шість разів. «Спортивна газета», наприклад, друкувалася накладом 600 тис. примірників. Володієте якимсь секретом?

— Аякже. Сповідую журналістику чесну та об'єктивну. Ціную незалежність.

— Але цього замало!

— Можу додати: за натурою — холерик, схильний до серйозної авантюри, яка, проте, побудована на реальному грунті і тверезому розрахунку.

— Останнє, можливо, й спонукало вас до того, що на деякий час залишили роботу у пресі?

— Був такий період. Горбачовська перебудова підштовхнула до вільного польоту. Комерційно-бізнесову лихоманку вгамував, купивши вагон борошна в Україні й обмінявши на вагон паперу в Москві, на якому видав кілька добрих і кілька поганих книг, у тому числі й телефонний довідник ще існуючої на той час Чечено-Інгушетії. На цьому ледь було не розбагатів, та отримав кулю в плече у кабінеті радника Дудаєва. З двох мільйонів рублів один залишився у Грозному... А другий, не переведений у тверду валюту в Україні, з'їла інфляція та п'ятирічне утримання хороших професійних людей. В той час добряче пив. Якось подумав і вирішив «зав'язати» та зайнятися своєю справою, взявшись у 2002 році за реанімацію «України». Що з цього вийшло, оцінювати читачам. А пошта свідчить, що проект «Україна плюс» наближається до втілення нашої мети — випускати журнал народної довіри із сучасними додатками, різними за змістом.

— Зокрема, музичними у вигляді компакт-дисків?

— Так, але не тільки музичними. Додаток «Політика», наприклад, свідомо ілюструється тільки жартами, карикатурами і коміксами. У планах виношуємо телеверсію журналу «Україна», Інтернет-портал та інші напрями на найближчі три роки, себто до 100-річчя журналу.

— Повернімося тепер до пісенної творчості…

— Почалося все спонтанно. Київський міський голова Олександр Омельченко, який гаряче підтримує «Україну», вітав колектив з річницею виходу журналу і підніс щедрий дарунок — автомобіль для редакції. Чим могли віддячити скромні трудівники пера? Піснею. Написали ми її разом з поетом-журналістом Олександром Шарварком. Показали відомому композиторові Геннадію Татарченку, який включив твір до альбому, куди ввійшло багато пісень відомих композиторів і співаків. Наша називалася «Пісня про матір».

— По-журналістськи це звучить хвацько. А насправді?

— Насправді з музикою ніколи не розлучався. Мій батько і на фронті, і вдома міг грати на всіх інструментах, що були. У студентські роки я співав в університетському хорі «Дніпро». Саме тоді мене глибоко зворушила поезія Василя Симоненка. Одним поривом я поклав на музику його вірш «Скажи, хіба не фантастично...» Показав твір Назарію Яремчуку. Пісня йому дуже сподобалася. На жаль, записати її не встигли. Талановитий співак тоді порадив мені: не дивись, що не композитор, он, як я, — геолог — пиши музику.

— Отже, композитором ви стали не в 54 роки, як дехто вважає, а в час натхненної юності?

— Виходить, що так. Нині записав і випустив першу збірку своїх пісень. Найбільшим благом у житті вважаю можливість самореалізуватися. Професійні композитори пишуть музику, автори пісень її «ловлять». Мені найкраще творити, коли все навколо затихає. Коли ввечері, під зоряним небом, серед міріад звуків народжується твоя мелодія. Щонайбільше година — і я записую її на магнітофон і вже несу на суд аранжувальнику...

— Успіхів вам! Дякую за розмову.

Максим КАРАСЬ.

І якби не «Росія»...

СВІТЛИМ РЯДКОМ

До нашого приїзду ремонт контори КСП «Росія» йшов повним ходом. А хто сперечатиметься, що облагороджування фасадів — найпереконливіший доказ на користь керівництва? Значить, господарство на плаву. Значить, фінансовий стан вже дає змогу взятися за облаштування. Значить...

Підтвердили наші «розумування» оголошення на конторській дошці. «Бажаючі оздоровитися...». «Є дитячі путівки...»

На жаль, з головою сільгосппідприємства Володимиром Барановим нам поспілкуватися не вдалося. Як і спеціалісти, він перебував на об'єктах, що потребують їхніх уваги й контролю. Тому, проїжджаючи повз сільраду, ми зупинилися.

Чи ладнає місцева влада з відомим в окрузі головою?

— Немає причин скаржитися, — каже сільський голова Світлана Мініна. — До нашої сільради входять села Новопетрівка і Качкарівка, однак керувати ними на відстані, з Великої Білозерки, було б складно без допомоги КСП.

Велика Білозерка — село. Але унікальне. По-перше, воно — райцентр. Подруге, на його території розташовано аж чотири сільради, в тому числі Новопетрівська. По-третє, і цим пишається кожен мешканець: Велика Білозерка — батьківщина глави Запорізької облдержадміністрації. До того ж голови облради Володимира Березовського.

Сам Володимир Петрович вважає себе боржником перед земляками. Ще б пак — не один рік, зустрічаючись з ними, він обіцяє газифікувати село. А взагалі, воно потребує не тільки «газової атаки», а й комунальної, дорожньої, будівельної, соціальної...

Одне слово, того, що одержує Новопетрівська сільрада від «Росії».

Потрібно автобус для школярів — будь ласка. Ремонт дитсадка? Розпишіться. Допомогти ФАПам і бібліотекам? Зможемо — допоможемо.

Ну а виконувати зобов'язання перед пайовиками — обов'язок голови, який намагається не бути боржником...

Авжеж, якби не «Росія»...

Олександр ВОРОТІЛОВ, Іван ІЛЛЯШ.

На знімку: Світлана Мініна: «У нас надійний партнер».

Фото Івана ІЛЛЯША.

Невже не стане «Казки»?

ОТАКОЇ!

Ялтинський приватний зоопарк під загрозою знищення. Питання про його знесення й повернення земельної ділянки, на якій оселилися майже 600 унікальних звірів і птахів, 22 липня вирішуватиметься у Господарському суді Криму.

Директор улюбленого місця відпочинку дітей і дорослих природолюбів, депутат Ялтинської міськради Олег Зубков, про подвижницьку працю якого «ГУ» вже розповідав, повідомив, що із прокуратури АРК йому надійшов позов Сімферопольського міжрайонного природоохоронного прокурора, в якому, зокрема, сказано: «Мале приватне підприємство «Зоокуточок «Казка» самовільно зайняло земельну ділянку загальною площею 2,43 га у Ялті, смт Виноградне, на території Лівадійської селищної ради під розміщення зоопарку «Казка». Природоохоронний прокурор прохає Господарський суд автономії прийняти рішення про повернення ділянки, зайнятої МПП «Зоокуточок «Казка», і зобов'язати відповідача привести цю земельну ділянку «у придатний для використання стан» шляхом знесення розташованого на ньому зоопарку.

— У них є підстави для подібних вимог, — зазначив О. Зубков. — Однак під час створення зоопарку влада міста й селища запевнили, що проблем із землею немає, що це технічне питання, на розв'язання якого просто потрібен час.

Нещодавно Верховна Рада Криму внесла «Казку» до переліку об'єктів природно-заповідного фонду, затверджено генеральний план розвитку зоопарку, та офіційно він так й не має землі, хоча це питання вирішують уже вісім років.

— Це тому, що кожного тижня в Ялтинській міськраді розглядають 200—300 справ про виділення земель під індивідуальне будівництво, — сказав директор відомого зоопарку.

— Сам він подання позову проти нього пов'язує зі своєю пропозицією запровадити в Ялті мораторій на виділення земель під індивідуальну забудову.

— На березневій сесії міськради я виступив із заявою про введення мораторію на розбазарювання південнобережних земель, — повідомив Олег Зубков. — Я також покритикував секретаря міськради, архітектора й екологічну інспекцію міста. Очевидно, мої висловлювання когось зачепили.

Дивно, що все це коїться із зоопарком, який став відомим далеко за межами України, за десять років роботи довів, що приватна, затишна оаза представників рідкісних видів диких тварин має право на життя, конкурентоспроможна та популярна. Більшість мешканців просторих вольєрів «Казки» належить до екзотичних тропічних видів. Унікальність зоопарку в тому, що він найпівденніший в Україні, щороку тут бувають десятки тисяч відвідувачів із близького й далекого зарубіжжя. Це ще й притулок для диких тварин, які постраждали від рук людини. Тут є спеціальний лазарет для знесилених під час перельотів птахів, поранених і покинутих тварин.

Сподівання — на підтримку громадськості: «Адже ніхто не думає ні про звірів, ні про людей, допомогти — не допомагають, а зруйнувати можуть».

Невже таки у когось підніметься рука позбавити Крим одного з відомих і великих в Україні зоопарків? Утім, за часів дикого переділу прибережних земель півострова, за якими товпляться охоплені пошестю «палацоманії» не лише новоспечені місцеві, а й закордонні можновладці та олігархи, — й не таке трапляося та коїться нині...

До речі, голова Республіканського комітету земельних ресурсів АРК Євген Жагорніков наполягає на виділенні земель Південнобережжя лише через аукціони й конкурси.

— У будь-якому разі скористатися землею Південного берега Криму зможуть лише багаті люди, у той час як всі потенційних одержувачів ділянок на ПБК збираються надалі їх продати. Тут споруджують і будуватимуть тільки люди з серйозними грошима, час називати речі своїми іменами, — зазначив Є. Жагорніков.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ДАЛІ БУДЕ

Мал. Михайла САЧКА.

Від ведучої

Якось у студентські роки я приїхала додому на літні канікули. «Центральна» розвага у селі — танці. Словом, вийшла я з хати, погода шепче, настрій чудовий. Але ввечері зазвичай ліхтарі горять тільки на центральній вулиці. Десь біля ощадкаси роблю крок уперед і... опиняюся в ямі заввишки у мій зріст (газ, бачте, зібралися підводити, поки я вчилася). Отакої! Темно, тихо, кричати якось незручно — коли ж це я дочекаюся, поки хтось ітиме мимо? На щастя, коли трохи отямилася від переляку, навпомацки знайшла трубу, що стирчала посередині. Вибралася. А коли поверталася додому (мій одяг нагадував робу будівельника), подумала: мабуть, сьогодні зустріну Оксану — подругу дитинства з сусіднього села Олексинець на Чернігівщині. Це дівчина, яка весь час потрапляє у якісь неприємності. За свої надцять років вона ламала обидві руки й обидві ноги, провалювалася під лід, горіла, розбилася на мотоциклі. Я з нею справді зустрілася! А розповідаю все це для того, щоб повідомити: сьогоднішня «Далі буде» має умовну назву «Халепа».

Ірина БУЛАНЕНКО.

Напевно, хтось занадто багато їсть

Незвичайну рятувальну операцію здійснили бійці СДПЧ-2 з охорони Ленінського району. В одному з будинків по вулиці Космонавтів 52-річний чоловік вилазив з підвалу і застряг в отворі для теплотраси. Нещасний недооцінив свої габарити, тому не зміг ні проштовхнутися назовні, ні сповзти всередину. Витягати «в'язня» довелося рятувальникам. Цей процес значно гальмували труби теплотраси й тісний отвір. Зрештою, рятувальникам довелося вибрати найпростіший шлях: одна група штовхала потерпілого з підвалу, друга — тягла назовні. Через кілька секунд чоловіка було звільнено. Жодних травм і ушкоджень він не одержав. А пізніше зізнався, що поліз через отвір, тому що хотів скоротити шлях.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

ОТАКОЇ!

Гоша хоче мати повноцінний гарем

На Придесенні першими почали вирощувати страусів у Березному Менського району. Тепер тут мають уже ціле стадо — 22 самки та самці. А ось у Нехаївці Коропського району незвична для регіону птиця «звила гніздо» лише рік тому. Власники крохмального заводу вирішили за селом створити екзотичну ферму, де незабаром «прописалися» в'єтнамські поросята, три великі страуси. Останні удвічі більші від березнівських.

— Вони вже знесли 20 яєць, — каже їхній доглядач Володимир Бірюк. — Незабаром сподіваємося на поповнення цього сімейства.

Поки що ніхто не знає, який з того всього буде зиск. Але страусу — самцю Гоші так, може, й краще. Головне його природне завдання — дати гарне і міцне потомство, мати солідний гарем. А він, до речі, ревниво ставиться до всіх чоловіків, які наближаються до його улюблениць. Навіть Володимиру Бірюку з ним складно: стусає Гоша, буває, дуже боляче. Страус також полюбляє ланцюжки і блискучі годинники гостей ферми. Раз дзьобом — і це вже його власність, шукай браслет у «запасниках» гнізда великого птаха. І наш фотоапарат ледь не перекочував на його територію!

Сергій ПАВЛЕНКО.

Нехаївка Чернігівської області.

На знімку: Володимир Бірюк знаходить «шлях до серця» своїх підопічних з морквою, буряком та зеленню.

Фото автора.

Цього в пані Стасі не віднімеш

Фото УНІАН.

АКЦІЇ

Усе-таки як усе змінюється... Раніш казали: «Запорожець» — це півгодини ганьби і ти на дачі. А тепер у Львові існує клуб антикварних «Запорожців» ЗАЗ—Козак! З його ініціативи там відбувся рейд ретроавтомобілів, на який прибуло 20 антикварних авто з Польщі, Німеччини і Білорусії. Разом зі львівськими машинами (переважно «горбатими» ЗАЗ-965) автомобілісти здійснили автопробіг і змагалися в автослаломі. У рамках акції пройшли виставка машин і «Конкурс елеганції».

На знімку: переможниця костюмованого «Конкурсу елеганції» автораритетів і їхніх водіїв варшав'янка пані Стася біля свого «Фіата-124».

НЕВИГАДАНІ ІСТОРІЇ

Маленька дівчинка і великі хлопці

Якось недавно ми з дівчатами пішли на атракціони. У парку поблизу метро «Нивки» якраз запустили нашу улюблену «лавку». Ця «лавка» — ніби дуже простий атракціон: сідаєш собі в крісло, в якому тебе трясе, гойдає й носить туди-сюди. Звісно, пристібаєш металеву страхувальну перегородку, щоб не випасти.

Ми каталися, отримали купу задоволення, сміялися й верещали. До «лавки» стояла черга. Моє місце дісталось маленькій дівчинці.

Ми з подружками перейшли на інший бік вулиці й озирнулися. О, що ми побачили! Для тої маленької дівчинки крісло виявилося надто просторим, і вона сповзла! Ніжки метелялися в повітрі, дівчинка трималася руками за перегородку. І — мовчала!

Ми почали кричати та махати руками хлопцям, які слідкують за атракціоном. Вони ж у відповідь почали махати нам. Вони — посміхалися. Козли! Мабуть, думали, що це такий флірт. І чим розпачливіше ми махали руками, тим активніше вони махали нам. Аж доки гойдалка не зупинилася. Дівчинка стала на тверду землю, трохи переляканa і майже щаслива. Хто зна, може ті козли зовсім і не козли, їхній флірт був од душі, й саме тому все закінчилося добре?

Ірина ЦУШКО.

ФОТОПОГЛЯД

Хто кого?

Фото Марії КОРНІЙЧУК.

Цього дня

■ 1774 р. Кючук-Кайнарджійський мирний договір між Росією і Туреччиною. За ним до Росії відійшли, зокрема, південноукраїнські землі між Дніпром і Південним Бугом. ■ 1899 р. Народився американський письменник Ернест Хемінгуей. Нобелівський лауреат. ■ 1904 р. У Санкт-Петербурзі створено телеграфне агентство — перше державне інформаційне агентство у країні. ■ 1906 р. Народилась поетеса і громадська діячка Олена Теліга. ■ 1940 р. Литву, Латвію та Естонію приєднано до СРСР. ■ 1969 р. Люди висадились на Місяці. Американський космічний корабель «Аполлон-11» (астронавти Армстронг, Коллінз, Олдрін) досяг місячної поверхні.

АНОНС

Любов як різновид напасті

Театральна компанія «Бенюк і Хостікоєв» закінчує репетиції вистави «Про мишей і людей» за відомою повістю Дж. Стейнбека. Прем'єра відбудеться у Києві у серпні, а вже у вересні її побачать глядачі Сум та Чернігова.

Герої Стейнбека — з американського Дикого Заходу. Ці двоє друзів — Ленні та Джордж — класичні невдахи. Вони перебиваються випадковими заробітками, про щось там собі мріють. Але на них повсякчас падають всілякі напасті, кривди, погоні та переслідування. Але хто міг би подумати, що у світі є ще одна велика напасть — любов! Вона звалюється на бідного Ленні, якого грає Анатолій Хостікоєв. А цей Ленні — добряк, здоровило, але беззахисний, мов миша... Американці таких називають «не цілком самостійний», а по-нашому — це

Автор Михайло КИСЕЛЬОВ.

просто даун. Практичний Джордж (Богдан Бенюк) оберігає Ленні в цьому немилосердному світі. Але ось з'являється ота любов, і все йде прахом, фінал дуже сумний.

Тандем Бенюк—Хостікоєв ніби самою природою створений, щоб грати цей сюжет про зворушливу чоловічу дружбу. А оту фатальну (і єдину у виставі жіночу роль) грає Наталя Сумська, в інших ролях ціла колекція яскравих київських артистів — Сергій Бойко, Георгій Хостікоєв, Володимир Нечипоренко, Олег Драч, Ігор Крикунов, Євген Паперний.

Прем'єру призначено на 24 серпня (бо в якийсь інший день серпня знайти вільну сцену в Києві було важко). Ця дата послужила підставою для дивної чутки: ніби прем'єру приурочено до Дня незалежності. Чутка ця — чистісінький витвір мистецтва, адже виставу робить режисер Віталій Малахов, принципово не «датський» митець, тобто він ніколи, навіть за радянських часів, примудрявся не ставити спектаклів до будь-яких дат. Отож, кажуть, Малахов дуже сміявся, коли почув, що виставу «приурочено до дати».

Та, за іронією долі, власну «дату» йому не вдалося обійти. Позавчора Малахову виповнилось 50 років. Ювіляр спробував викрутитися вельми своєрідно: цього тижня (22—24 липня) в київському Театрі на Подолі Малахов проводить Булгаківський фестиваль. Фестиваль зветься «Весь Майстер» — чим погана назва до власного ювілею? А втім, назва означає лише те, що на фестивалі покажуть кілька різних вистав за булгаківським романом «Майстер і Маргарита». В цьому весь Малахов: він полюбляє отаку іронічну гру, мовляв, хто хоче, нехай думає, що Майстер — то я і є!

Додамо від себе: хто так і подумає — не помилиться.

Христофор ГРУША.

На знімку: Богдан Бенюк та Анатолій Хостікоєв у виставі «Про мишей і людей».

Нещастя допомогло

Баба Килина доживала віку у Водяній сама. Коли занедужає, то нікому ні дрівець у хату занести, ні води подати. Дітей Килина виростила аж четверо. Трьох дочок і Василя-Василька. Тільки де тепер її діти? Дочки повиходили заміж за військових. Валька опинилася на краю світу, в Читі. (Якось сусідська дівчинка показувала на карті: «Оце, бабусю, ваша Чита?» — «А звідки мені знати, чи та, чи не та?» — бідкалася Килина.) Лідка зачепилася у Ташкенті. («Мабуть, там всі носять кашкети?» — думала Килина). Ольга завіялася у Прибалтику й нікуди звідти не виїжджала, навіть матір провідати. Килина так нікого з онуків і не бачила ще — лише на фотокартках.

А як же Василь? Він, хоч і живе найближче: у місті, до якого через Водяну п'ять автобусів на день їде, та до матері навідується нечасто. Тільки тоді, коли жениться. А женитися він любить. Тільки офіційно брав шлюб п'ять чи шість разів. А неофіційно, просто так — і не перелічити. Ну, ото й приїжджає до Килини — знайомити її з черговою жінкою. На Великдень Любу привезе, на Трійцю — Світлану, на Спаса — Надію. «І де він їх тільки бере?» — дивувалася Килина.

Лише з останньою своєю жінкою Василь зійшовся ніби всерйоз. Обміняли Василеву однокімнатну і невістчину двокімнатну на старий особнячок у центрі Дніпропетровська, і живуть уже років п'ять. Але щоб забрати матір до себе, Василь і не заїкався. А вона не насмілювалася просити. Та й то: продаси свою хату, і кому будеш потрібна? Позаминулої осені Килина взяла у прийми діда Самсона, й удвох їм було веселіше. Та Самсонові діти забрали батька до себе, і Килина знову залишилася сама. Тепер на її роки дідів в усій окрузі не знайти.

А Василь цієї весни навідався у гості. І не сам, з жінкою. Приїхали, каже, помогти картоплю посадити.

— Де, мамо, насіннєва картопля?

— А ніде! Я вже четвертий рік, як не саджу її. У мене, Васильку, уже немає сил такий город порати. Цибулину втикну, ото і все. А город віддаю Петрові Капусті, твоєму однокласнику. Він, добра душа, й відсипає мені якесь відро картопельки, дає морквину, капустину, мені ж небагато треба...

Василь сходив до Петра, випив з ним пляшку оковитої, розпитав, чи правда Петро не зобижає бабу Килину. А коли повернувся, ще й у матері перепитав. А вона: «Та якби усі були такі, як Петро, можна було б жити!» — «Значить, жодних проблем?» — «Авжеж, ніяких! От тільки з нужником у мене біда. Он бач, розвалюється. Буде літо, підніметься кукурудза, в городі нужду справити можна. А зараз де?»

Натхненний випитою оковитою, Василь сказав, що йому для матері нічого не шкода, і він зараз швидко склепає новий нужник!

Знайшов десяток старих дощок, і до вечора справді зліпив туалет. І останнім автобусом подався з жінкою додому. А далі сталося от що. Одного чудового ранку Килина заголосила на весь двір: «Люди добрі, що мені робити? Ой нещасна я, нещасна!»

Прибіг Петро Капуста: «Що таке, бабо?» — «А ти подивись, який він нужник мені збив. Низький, вузький і тісний, як домовина. Щоб там нужду справити, мені хоч надворі труси знімай!..»

У Водяній сміялися. Хто сюди не приїздив, всім про Килинин туалет розказували, як анекдот. Історія швидко вийшла за межі села. Через тиждень примчав Василь: «Мамо, що ти зі мною натворила?! У Дніпропетровську на всіх базарах розказують про бабу, якій син стулив тісний туалет. Тільки сів сьогодні в автобус і сказав, що мені до Водяної — заіржали усі, питали, чи не до Килини в туалет? Проходу не дають! От що, збирайся й поїхали жити до нас у місто!»

Сказано — зроблено. Поїхали вони. А того туалета Василь розвалив і з землею зрівняв. Але у Водяній цю історію, схоже, довіку не забудуть.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- (р) Платні матеріали.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.
Загальний тираж 159037.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 3011132. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»